

บทที่ 4

ผลการวิจัย

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลการทำวิจัยเรื่อง “ศึกษารูปแบบการนำระบบ อีอาร์พี เพื่อช่วยในการบริหารจัดการด้านโลจิสติกส์และห่วงโซ่อุปทาน สินค้าเกษตรอินทรีย์ กลุ่มวิสาหกิจชุมชน ในจังหวัดจันทบุรี และจังหวัดตราด” เพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย คือ 1. เพื่อศึกษารูปแบบการนำระบบการวางแผนทรัพยากร (อีอาร์พี) เพื่อช่วยในการบริหารจัดการด้านโลจิสติกส์และห่วงโซ่อุปทาน สินค้าเกษตรอินทรีย์ของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนจังหวัดจันทบุรี และจังหวัดตราด 2. เพื่อวิเคราะห์การจัดการห่วงโซ่อุปทานโดยใช้ตัวแบบจำลอง SCOR เพื่อให้มีการจัดส่งวัตถุดิบที่มีคุณภาพและมีการส่งสินค้าให้ตรงต่อเวลา ซึ่งทั้งหมดนี้จะทำให้เกิดการปรับปรุงในระบบของสินค้าเกษตรอินทรีย์ในการศึกษาในครั้งนี้ คณะผู้วิจัยได้ดำเนินงานทั้งในและนอกพื้นที่ตามแผนงานที่กำหนดไว้เพื่อให้เกิดกระบวนการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้สามารถสรุปเป็นประเด็นสำคัญได้ทั้งหมด 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ผลการดำเนินงานตามแผนกิจกรรม

ส่วนที่ 2 ผลศึกษารูปแบบการนำระบบการวางแผนทรัพยากร (อีอาร์พี) เพื่อช่วยในการบริหารจัดการด้านโลจิสติกส์และห่วงโซ่อุปทาน สินค้าเกษตรอินทรีย์ กลุ่มวิสาหกิจชุมชน ในจังหวัดจันทบุรี จังหวัดตราด

ส่วนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความพึงพอใจต่อรูปแบบการนำระบบการวางแผนทรัพยากร อีอาร์พี เพื่อช่วยในการบริหารจัดการด้านโลจิสติกส์และห่วงโซ่อุปทาน สินค้าเกษตรอินทรีย์ กลุ่มวิสาหกิจชุมชน ในจังหวัดจันทบุรี จังหวัดตราด

ส่วนที่ 1 ผลการดำเนินงานตามแผนกิจกรรม

คณะผู้วิจัยได้กำหนดแผนกิจกรรมศึกษารูปแบบการนำระบบการวางแผนทรัพยากร (อีอาร์พี) เพื่อช่วยในการบริหารจัดการด้านโลจิสติกส์และห่วงโซ่อุปทาน สินค้าเกษตรอินทรีย์ กลุ่มวิสาหกิจชุมชน ในจังหวัดจันทบุรี จังหวัดตราด โดยมีการดำเนินงานตามแผนกิจกรรมดังต่อไปนี้

1 การลงพื้นที่เพื่อทำการจัดเก็บข้อมูล

คณะผู้วิจัยดำเนินการวิจัยโดยการลงพื้นที่เพื่อทำการจัดเก็บข้อมูล โดยการสัมภาษณ์ (Interview) และการสังเกตการณ์ (Observe) ทั้งนี้ผู้วิจัยจะดำเนินการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างซึ่งตัวแทนของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนการผลิตประมง ในจังหวัดจันทบุรี และจังหวัดตราด จำนวนอย่างน้อย

5 กลุ่ม และกลุ่มวิสาหกิจชุมชนเกษตรอินทรีย์ ในจังหวัดจันทบุรี และจังหวัดตราด จำนวนอย่างน้อย 5 กลุ่ม เพื่อให้ได้ข้อมูลรายละเอียดที่เกี่ยวข้องกับด้านโลจิสติกส์และห่วงโซ่อุปทาน สินค้าเกษตรอินทรีย์ และการบันทึกบัญชีของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนการผลิตประมงและเกษตรอินทรีย์ ข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มวิสาหกิจชุมชน การดำเนินงานด้านด้านโลจิสติกส์และห่วงโซ่อุปทาน สินค้าเกษตรอินทรีย์ และการบริหารจัดการและการจัดทำบัญชี ดังนี้

กลุ่มวิสาหกิจการผลิตประมง

24 พฤศจิกายน 2560 คณะผู้วิจัยได้ลงพื้นที่เก็บข้อมูล ณ วิสาหกิจชุมชนวิสาหกิจชุมชนกะปิบ้านสลักเพชร หมู่ 2 อ. เกาะช้าง จ.ตราด

ภาพที่ 4.1 ลงพื้นที่เก็บข้อมูล ณ วิสาหกิจชุมชนวิสาหกิจชุมชนกะปิบ้านสลักเพชร หมู่ 2

24 พฤศจิกายน 2560 คณะผู้วิจัยได้ลงพื้นที่เก็บข้อมูล ณ วิสาหกิจชุมชนกะปิบ้านคลองสน อ. เกาะช้าง จ.ตราด

ภาพที่ 4.2 ลงพื้นที่เก็บข้อมูล ณ วิสาหกิจชุมชนกะปิบ้านคลองสน

27 ธันวาคม 2560 คณะผู้วิจัยได้ลงพื้นที่เก็บข้อมูล ณ วิสาหกิจชุมชนประมง
พื้นบ้านบ้านอ่าวสลัด อ.เกาะกูด จ.ตราด

ภาพที่ 4.3 ลงพื้นที่เก็บข้อมูล ณ วิสาหกิจชุมชนประมงพื้นบ้านบ้านอ่าวสลัด

15 มกราคม 2561 คณะผู้วิจัยได้ลงพื้นที่เก็บข้อมูล ณ วิสาหกิจชุมชนแปรรูป
ผลิตภัณฑ์ประมงบ้านช้างข้าม อ.นายายอาม จ.จันทบุรี

ภาพที่ 4.4 ลงพื้นที่เก็บข้อมูล ณ วิสาหกิจชุมชนแปรรูปผลิตภัณฑ์ประมงบ้านช้างข้าม

17 มกราคม 2561 คณะผู้วิจัยได้ลงพื้นที่เก็บข้อมูล ณ วิสาหกิจชุมชนกลุ่มแม่บ้านประมงบ้านเกาะจิก อ.ขลุง จ.จันทบุรี

ภาพที่ 4.5 ลงพื้นที่เก็บข้อมูล ณ วิสาหกิจชุมชนกลุ่มแม่บ้านประมงบ้านเกาะจิก

31 มกราคม 2561 คณะผู้วิจัยได้ลงพื้นที่เก็บข้อมูล ณ วิสาหกิจชุมชนกะปิบ้านหนองแหวน อ.แก่งหางแมว จ.จันทบุรี

ภาพที่ 4.6 ลงพื้นที่เก็บข้อมูล ณ วิสาหกิจชุมชนกะปิบ้านหนองแหวน

6 มกราคม 2561 คณะผู้วิจัยได้ลงพื้นที่เก็บข้อมูล ณ วิสาหกิจชุมชนหอยนางรม
 ครบวงจรคุ้งกระเบน อ.ท่าใหม่ จ.จันทบุรี

ภาพที่ 4.7 ลงพื้นที่เก็บข้อมูล ณ วิสาหกิจชุมชนหอยนางรมครบวงจรคุ้งกระเบน

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

กลุ่มวิสาหกิจชุมชนเกษตรอินทรีย์

1 ธันวาคม 2560 คณะผู้วิจัยได้เก็บข้อมูล ณ วิสาหกิจชุมชนออร์แกนิกตราด อ.เขา

สมิง จ. ตราด

ภาพที่ 4.8 ลงพื้นที่เก็บข้อมูล ณ วิสาหกิจชุมชนออร์แกนิกตราด

1 ธันวาคม 2560 คณะผู้วิจัยได้ลงพื้นที่เก็บข้อมูล ณ วิสาหกิจชุมชนสวนอำไพ

อ.เขาสมิง จ.ตราด

ภาพที่ 4.9 ลงพื้นที่เก็บข้อมูล ณ วิสาหกิจชุมชนสวนอำไพ

2 จัดประชุมแลกเปลี่ยนข้อมูลด้านการบริหารจัดการ

คณะผู้วิจัยดำเนินการวิจัยดำเนินการจัดประชุมแลกเปลี่ยนข้อมูลด้านการศึกษารูปแบบการนำระบบการวางแผนทรัพยากร อีอาร์พี เพื่อช่วยในการบริหารจัดการด้านโลจิสติกส์และห่วงโซ่อุปทาน สินค้าเกษตรอินทรีย์ กลุ่มวิสาหกิจชุมชน ในจังหวัดจันทบุรี จังหวัดตราด ดังต่อไปนี้

กลุ่มวิสาหกิจชุมชนการผลิตประมง

28 ธันวาคม 2560 คณะผู้วิจัยได้ดำเนินการจัดประชุมแลกเปลี่ยนข้อมูลด้านรูปแบบการนำระบบการวางแผนทรัพยากร (อีอาร์พี) เพื่อช่วยในการบริหารจัดการด้านโลจิสติกส์และห่วงโซ่อุปทาน สินค้าเกษตรอินทรีย์ กลุ่มวิสาหกิจชุมชน ในจังหวัดจันทบุรี จังหวัดตราด ณ วิสาหกิจชุมชนประมงพื้นบ้านบ้านอ่าวสลัด อ.เกาะกูด จ.ตราด

ภาพที่ 4.10 จัดประชุมแลกเปลี่ยนข้อมูลด้านการศึกษารูปแบบการนำระบบการวางแผนทรัพยากร (อีอาร์พี) เพื่อช่วยในการบริหารจัดการด้านโลจิสติกส์และห่วงโซ่อุปทาน สินค้าเกษตรอินทรีย์ กลุ่มวิสาหกิจชุมชน ในจังหวัดจันทบุรี จังหวัดตราดของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนประมงพื้นบ้านบ้านอ่าวสลัด

วันที่ 7 ธันวาคม 2560 คณะผู้วิจัยดำเนินการวิจัยดำเนินการจัดประชุมแลกเปลี่ยนข้อมูลด้านศึกษารูปแบบการนำระบบการวางแผนทรัพยากร (อีอาร์พี) เพื่อช่วยในการบริหารจัดการด้านโลจิสติกส์และห่วงโซ่อุปทาน สินค้าเกษตรอินทรีย์ กลุ่มวิสาหกิจชุมชน ในจังหวัดจันทบุรี จังหวัดตราด ของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนการผลิตประมง อ.เกาะช้าง จ.ตราด ณ วิสาหกิจชุมชนกะปิบ้านคลองสน อ. เกาะช้าง จ. ตราด

ภาพที่ 4.11 จัดประชุมแลกเปลี่ยนข้อมูลด้านศึกษารูปแบบการนำระบบ อีอาร์พี เพื่อช่วยในการบริหารจัดการด้านโลจิสติกส์และห่วงโซ่อุปทาน สินค้าเกษตรอินทรีย์ กลุ่มวิสาหกิจชุมชน ในจังหวัดจันทบุรี จังหวัดตราดของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนการผลิตประมง อ.เกาะช้าง จ.ตราด

24 มกราคม 2561 คณะผู้วิจัยได้ลงพื้นที่ดำเนินการจัดประชุมแลกเปลี่ยนข้อมูลด้านการศึกษารูปแบบการนำระบบการวางแผนทรัพยากร (อีอาร์พี) เพื่อช่วยในการบริหารจัดการด้านโลจิสติกส์และห่วงโซ่อุปทาน สินค้าเกษตรอินทรีย์ กลุ่มวิสาหกิจชุมชน ในจังหวัดจันทบุรี จังหวัดตราด ณ วิสาหกิจชุมชนบ้านเกาะจิก

ภาพที่ 4.12 จัดประชุมแลกเปลี่ยนข้อมูลด้านศึกษารูปแบบการนำระบบ อีอาร์พี เพื่อช่วยในการบริหารจัดการด้านโลจิสติกส์และห่วงโซ่อุปทาน สิ้นค้าเกษตรอินทรีย์ กลุ่มวิสาหกิจชุมชน ในจังหวัด

จันทบุรี จังหวัดตราด ณ วิสาหกิจชุมชนบ้านเกาะจิก

กลุ่มวิสาหกิจชุมชนเกษตรอินทรีย์

วันที่ 3 เมษายน 2561 คณะผู้วิจัยได้ลงพื้นที่ดำเนินการจัดประชุมแลกเปลี่ยนข้อมูลด้านการศึกษารูปแบบการนำระบบ อีอาร์พี เพื่อช่วยในการบริหารจัดการด้านโลจิสติกส์และห่วงโซ่อุปทาน สิ้นค้าเกษตรอินทรีย์ กลุ่มวิสาหกิจชุมชน ในจังหวัดจันทบุรี จังหวัดตราด ณ วิสาหกิจชุมชนเกษตรเพื่อสุขภาพบ้านปลั้ว อ.มะขาม จ.จันทบุรี

ภาพที่ 4.13 จัดประชุมแลกเปลี่ยนข้อมูลด้านการศึกษารูปแบบการนำระบบ อีอาร์พี เพื่อช่วยในการบริหารจัดการด้านโลจิสติกส์และห่วงโซ่อุปทาน สิ้นค้าเกษตรอินทรีย์ กลุ่มวิสาหกิจชุมชน ในจังหวัดจันทบุรี จังหวัดตราด ณ วิสาหกิจชุมชนเกษตรเพื่อสุขภาพบ้านปลั้ว

ส่วนที่ 2 ผลศึกษารูปแบบการนำระบบการวางแผนทรัพยากร (อีอาร์พี) เพื่อช่วยในการบริหารจัดการด้านโลจิสติกส์และห่วงโซ่อุปทาน สินค้าเกษตรอินทรีย์ กลุ่มวิสาหกิจชุมชน ในจังหวัดจันทบุรี จังหวัดตราด

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลการทำวิจัยเรื่อง “ศึกษารูปแบบการนำระบบการวางแผนทรัพยากร (อีอาร์พี) เพื่อช่วยในการบริหารจัดการ ด้านโลจิสติกส์และห่วงโซ่อุปทาน สินค้าเกษตรอินทรีย์ กลุ่มวิสาหกิจชุมชน ในจังหวัดจันทบุรี จังหวัดตราด” เพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย คือ ข้อ 1. เพื่อศึกษารูปแบบการนำระบบการวางแผนทรัพยากร (อีอาร์พี) เพื่อช่วยในการบริหารจัดการด้านโลจิสติกส์และห่วงโซ่อุปทาน สินค้าเกษตรอินทรีย์ของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนจังหวัดจันทบุรี และจังหวัดตราด ในการศึกษาในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำข้อมูลจากการสัมภาษณ์ การสังเกตอย่างมีส่วนร่วม และนำข้อมูลจากการสัมภาษณ์วิเคราะห์ ได้ทำการแบ่งได้ดังนี้

1. ความเป็นมาของสินค้าเกษตรอินทรีย์
2. รายละเอียดผู้ให้ข้อมูลหลัก
3. การจัดการห่วงโซ่อุปทานของสินค้าเกษตรอินทรีย์
4. ปัญหาและอุปสรรคของการจัดการห่วงโซ่อุปทานสินค้าเกษตรอินทรีย์
5. แนวทางการหาวิธีปรับปรุงสายสัมพันธ์ของห่วงโซ่อุปทานของสินค้าสินค้าเกษตรอินทรีย์

1. ความเป็นมาของสินค้าเกษตรอินทรีย์

เริ่มมาจากวิกฤตการณ์ด้านความปลอดภัยอาหารที่สร้างความเดือดร้อนและมีความรุนแรงที่สุดในรอบ 10 ปี ของสหภาพยุโรป เริ่มจากกรณีที่มีการระบาดของโรควัวบ้า (BSE) ติดตามมาด้วยการปนเปื้อนของสารไดออกซินในอาหารสัตว์ รวมทั้งกระแสความวิตกกังวลในเรื่องการ ดัดแปลงทางพันธุกรรม (GMO) ของส่วนประกอบอาหาร คณะกรรมาธิการยุโรป (European Commission) จึงได้ดำเนินการสรุปภาพรวมสถานะความปลอดภัยอาหารภายในสหภาพฯ รวมทั้งวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างกฎระเบียบเกี่ยวกับสุขอนามัยอาหารกับภาวะความปลอดภัยอาหาร ในสหภาพฯ เพื่อดำเนินการปรับปรุงและสร้างระบบที่สามารถประกันความปลอดภัยให้กับผู้บริโภคได้อย่างมีประสิทธิภาพ และมีความชัดเจนเพียงพอที่จะนำไปใช้เป็นหลักปฏิบัติที่เป็นมาตรฐานกลางสำหรับประเทศสมาชิกสหภาพฯ ทุกประเทศ โดยได้เสนอนโยบายดำเนินการในรูปเอกสารสมุดปกขาวความปลอดภัยอาหาร (White Paper) ขึ้นเมื่อเดือนมกราคม 2543 ทำให้วิสาหกิจชุมชนเกษตรเพื่อสุขภาพบ้านปลิวผู้ส่งออกนำกฎระเบียบมาใช้กับการผลิตสินค้าสินค้าเกษตรอินทรีย์เพื่อสามารถส่งสินค้า ไปขายในตลาดต่างประเทศได้ ทำให้เกิดมาตรฐานการจัดการคุณภาพการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับพืช (Good Agricultural Practice : GAP) ทำให้กลุ่มผู้ส่งออกต้องร่วมมือกับหัวหน้ากลุ่มเกษตรกร เพื่อเผยแพร่มาตรฐาน GAP ให้เกษตรกรได้ปฏิบัติตามระเบียบ เพื่อให้ผลผลิตที่สามารถขายให้กับผู้บริโภคในต่างประเทศได้ โดยกลุ่มวิสาหกิจชุมชนผู้ส่งออกที่ผู้วิจัยใช้เป็นกรณีศึกษาคือ

วิสาหกิจชุมชนเกษตรเพื่อสุขภาพบ้านปถวี ซึ่งได้ เป็นศูนย์เพื่อถ่ายทอดความรู้ และข้อกำหนดต่างๆ ให้กับกลุ่มเกษตรกรได้ปฏิบัติ ในการนำระบบมาตรฐาน GAP เขามาใช้ ทำให้สินค้าที่ผลิตได้มีมาตรฐาน และเป็นการเพิ่มมูลค่าของสินค้ามากยิ่งขึ้นด้วย

เมื่อเกิดข้อกำหนดในการผลิตอาหารปลอดภัยทำให้ผู้ส่งออกเริ่มสร้างกลุ่มเกษตรกรผู้ผลิตสินค้าเกษตรอินทรีย์ให้ได้ตามมาตรฐาน GAP จึงเกิดระบบ Contract Farming โดยกลุ่มเกษตรกรกลุ่มแรกเกิดที่อำเภอมะขาม จังหวัดจันทบุรี สินค้าที่ผลิตได้คือ ผักบุ้ง ค่ะน้า ข้าวโพดฝักอ่อน เป็นต้น โดยทางวิสาหกิจชุมชน ได้ร่วมมือกรมวิชาการเกษตร (สพว 6) ออกให้ความรู้แก่กลุ่มเกษตรกร เพื่อให้เกิดความเข้าใจในกระบวนการผลิตอาหารปลอดภัย โดยทางวิสาหกิจชุมชนเกษตรเพื่อสุขภาพบ้านปถวี ได้เข้ามาช่วยกลุ่มเกษตรกรวางแผนการผลิตให้สามารถผลิตสินค้าได้เพียงพอกับความต้องการของผู้บริโภค ผู้ส่งออกมีวิธีในการวางแผนการผลิตสินค้าผลไม้อินทรีย์โดยใช้สถิติยอดขายสินค้าในปีที่ผ่านมาอ้างอิงการวางแผนการผลิตให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้บริโภค เพื่อลดการเกิดปัญหาสินค้าขาดตลาดและสินค้าล้นตลาด

ผู้วิจัยเลือกอำเภอมะขาม จังหวัดจันทบุรี เป็นที่ศึกษาระบบการจัดการห่วงโซ่อุปทานของสินค้าเกษตรอินทรีย์ เนื่องมาจากในพื้นที่อำเภอมะขาม จังหวัดจันทบุรี เป็นพื้นที่เกษตรกรรมเป็นส่วนใหญ่ มีวิสาหกิจชุมชนที่ เป็นผู้ส่งออก ผลไม้อินทรีย์ หลายราย จากกรณีศึกษา วิสาหกิจชุมชนเกษตรเพื่อสุขภาพบ้านปถวี เป็นวิสาหกิจชุมชนที่มีการส่งออกสินค้าผลไม้อินทรีย์มายาวนาน มีระบบการจัดการที่น่าสนใจ

2. รายละเอียดผู้ให้ข้อมูลหลัก

ผู้ให้ข้อมูลหลักเป็นสมาชิก และผู้บริหารของวิสาหกิจชุมชนเกษตรเพื่อสุขภาพบ้านปถวี เป็นวิสาหกิจชุมชน ที่ดำเนินธุรกิจส่งออกสินค้าผลไม้อินทรีย์ ในอำเภอมะขาม จังหวัดจันทบุรี โดยเริ่มดำเนินธุรกิจจากการคัดและบรรจุผักผลไม้สดที่มีคุณภาพเพื่อการส่งออก โดยวิสาหกิจชุมชนเกษตรเพื่อสุขภาพบ้านปถวีตั้งเป็นศูนย์กลางการส่งออกทุเรียนอินทรีย์ และมังคุดอินทรีย์ที่สำคัญ ซึ่งเป็นผลไม้เกรด A เป็นต้น วิสาหกิจชุมชนเกษตรเพื่อสุขภาพบ้านปถวีฯ ดำเนินธุรกิจภายใต้นโยบายการค้าที่มุ่งเน้นคุณภาพ โดยให้ความสำคัญ กับมาตรฐานการตรวจสอบความสะอาด ก่อนการส่งออก เพื่อความสด สะอาด ถูกหลักอนามัย รวมถึงการตรวจสอบ เพื่อให้แน่ใจว่าผลผลิตจะปราศจากเชื้อโรค และแมลง ก่อนที่จะทำการส่งต่อไป

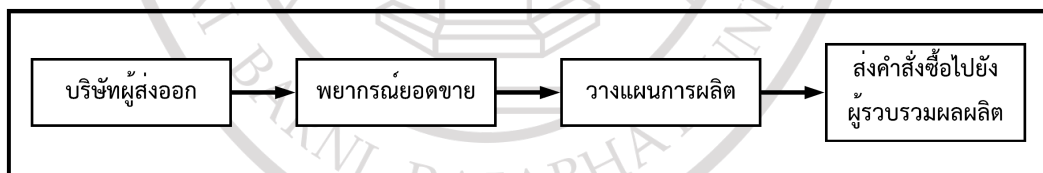
สมาชิกกลุ่มเกษตรกรในเครือข่ายที่เป็น Contract Farm รวมกลุ่ม มีกลุ่มเกษตรกร (ลูกไร่) กว่า 10 ราย โดยมีการพัฒนาระบบ Supply Chain อยู่ตลอดเวลา

วิสาหกิจชุมชนเกษตรเพื่อสุขภาพบ้านปถวีฯ มีปริมาณการส่งออกประมาณ 200 ตัน/เดือน ไปยังตลาดภายในประเทศด้วย โดยการส่งผลิตผล เขาไปในซูเปอร์มาร์เก็ต ตามห้างสรรพสินค้าชั้นนำต่างๆ

ปัจจุบัน วิสาหกิจชุมชนเกษตรเพื่อสุขภาพบ้านปถวิฯ มีสมาชิกเครือข่ายที่ทำการเพาะปลูกแบบอินทรีย์ และอยู่ระหว่างการปรับเปลี่ยนเป็นอินทรีย์ ประมาณ 80 คน ดังนั้น การพัฒนาทรัพยากรบุคคล ด้วยการจัดหาสวัสดิการสิ่งอำนวยความสะดวก รวมถึงการอบรมต่างๆ เป็นไปอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง การอบรม การป้องกันโรคและแมลง และการร่วมมือ การจัดฝึกอบรมทั้งภายในและภายนอก เพื่อเสริมสร้างและพัฒนาทักษะ ความรู้ ความสามารถของสมาชิกเครือข่าย นอกจากนี้ทางวิสาหกิจชุมชนเกษตรเพื่อสุขภาพบ้านปถวิเองยังได้มีการจัดสรรพนักงานคอยให้ความรู้ความเข้าใจในระบบการปลูกพืชผักให้ได้ตามมาตรฐาน GAP ซึ่งนอกจากจะทำให้วิสาหกิจชุมชนเกษตรเพื่อสุขภาพบ้านปถวิมีผลผลิตเพื่อขายให้กับลูกค้า กลุ่มเกษตรกรยังมีรายได้จากการผลิตอีกด้วย

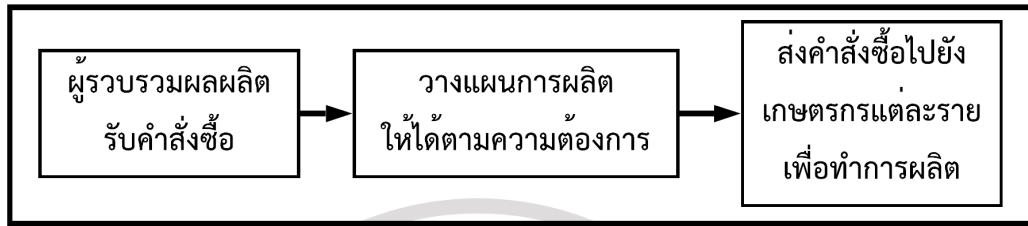
3. การจัดการห่วงโซ่อุปทานของสินค้าเกษตรอินทรีย์

3.1 จุดเริ่มต้นของห่วงโซ่อุปทานสินค้าเกษตรอินทรีย์ เริ่มต้นจากเริ่มจากวิสาหกิจชุมชนเกษตรเพื่อสุขภาพบ้านปถวิ ผู้ส่งออกนำสถิติยอดขายของปีที่ผ่านมา ทำการวิเคราะห์แนวโน้มตลาดว่ามีอัตราการเติบโตของความต้องการเท่าใด แล้วนำยอดขายที่คาดการณ์ไว้มาวางแผนการผลิต โดยพิจารณาจาก ศักยภาพของผู้รวบรวมผลผลิต (Supplier) แต่ละรายว่ามีความสามารถในการผลิตเท่าไร วิสาหกิจชุมชนเกษตรเพื่อสุขภาพบ้านปถวิจะกระจายการผลิตไปยังผู้รวบรวมผลผลิตรายนั้นๆ ตามศักยภาพในการผลิต กำหนดปริมาณการสั่งซื้อ และประเมินความสามารถในการผลิตสินค้าให้เพียงพอกับความต้องการของลูกค้า

ภาพที่ 4.14 การจัดการห่วงโซ่อุปทานของการส่งออก
ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

3.2 การจัดการห่วงโซ่อุปทานของผู้รวบรวมผลผลิต โดยเมื่อผู้รวบรวมผลผลิตทำการรับคำสั่งซื้อจากผู้ส่งออกมาวางแผนการผลิตสินค้าให้กับกลุ่มเกษตรกรให้ได้ปริมาณที่ต้องการ และคัดเลือกเกษตรกรลูกไร่เพื่อทำการมอบหมายการผลิตสินค้าเกษตรอินทรีย์แต่ละชนิด ซึ่งแต่ละประเภท สินค้าจะมีระยะเวลาในการผลิตที่แตกต่างกัน

ภาพที่ 15 การจัดการห่วงโซ่อุปทานของผู้รวบรวมผลผลิต (Supplier)

3.3 การจัดการห่วงโซ่อุปทานของเกษตรกร หลังจากที่เกษตรกรได้รับคำสั่งซื้อจากผู้รวบรวมผลผลิตแล้ว เกษตรกรจะเริ่มทำการผลิตสินค้าสินค้าเกษตรอินทรีย์ ซึ่งแต่ละชนิดจะมีระยะเวลาในการผลิตที่แตกต่างกันและเมื่อมีผลผลิตแล้วเกษตรกรแต่ละรายจะทำการเก็บเกี่ยวผลผลิต รวบรวมสินค้ามาส่งให้กับผู้รวบรวมผลผลิตเพื่อทำการคัดเกรดสินค้าก่อนส่งให้กับวิสาหกิจชุมชนเกษตรกรเพื่อสุขภาพบ้านปฎิวีส่งออกไป

ภาพที่ 16 การจัดการห่วงโซ่อุปทานของเกษตรกร

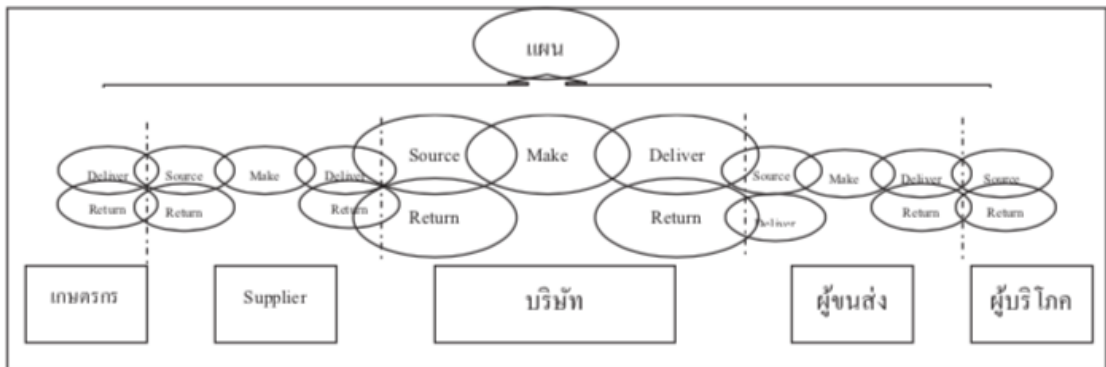
3.4 หลังจากที่ผู้รวบรวมผลผลิตได้ทำการรวบรวมผลผลิตแล้ว

จะนำผลผลิตที่ได้จัดส่งให้กับวิสาหกิจชุมชนเกษตรกรเพื่อสุขภาพบ้านปฎิวีส่งออก วิสาหกิจชุมชนเกษตรกรเพื่อสุขภาพบ้านปฎิวีจะทำการคัดเกรดและแพ็คกิ่งผลผลิตที่ได้ และจัดส่งให้กับผู้บริโภค อีกทั้ง โดยระยะเวลาในการดำเนินการตั้งแต่เก็บเกี่ยวผลผลิตไปจนถึงสินค้าขึ้นวางบนชั้น ซึ่งระยะเวลาทั้งหมดรวมไม่เกิน 60 ชั่วโมง

ตารางที่ 4.1 ตารางการแสดงระยะเวลาในการจัดส่งผลิตภัณฑ์ของวิสาหกิจชุมชนเกษตรเพื่อสุขภาพบ้านปल्ली

เวลา	6:00 AM	6:00 PM	7:00 AM	3:00 PM	9:00 PM	9:00 AM
กิจกรรม	เก็บเกี่ยว	โรงงานรับ วัตถุดิบเก็บ ห้องเย็น	คัดเกรด และแพ็คกิ้ง	รอขึ้น เครื่อง	ขนส่ง	สินค้าขึ้นชั้น
จำนวน ชม.	12 hr.	13 hr.	8 hr.	6 hr.	12 hr.	6 hr.

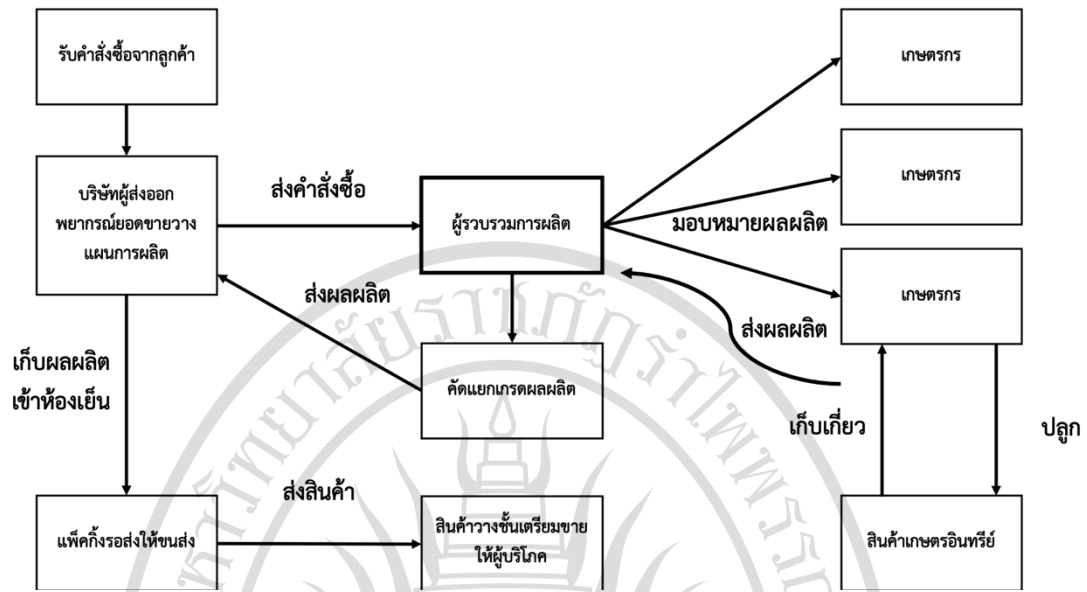
จากความสัมพันธ์ของห่วงโซ่อุปทานสินค้าเกษตรอินทรีย์แต่ละช่วงจะเห็นได้ว่า ในแต่ละห่วงโซ่จะมีความเชื่อมโยงถึงกัน

ภาพที่ 4.17 แสดงรูปแบบการดำเนินงานห่วงโซ่อุปทาน ตัวแบบจำลอง SCOR

การออกแบบการจัดการห่วงโซ่อุปทาน

จากการศึกษาสภาพการดำเนินงานภายในกลุ่มวิสาหกิจชุมชนเกษตรเพื่อสุขภาพบ้านปल्ली ผู้ส่งออก โดยทำการออกแบบห่วงโซ่อุปทานที่เกี่ยวข้องกับการผลิตทั้งหมด และลักษณะการดำเนินงานภายในของห่วงโซ่อุปทานตั้งแต่รับคำสั่งซื้อจากลูกค้าตลอดจนส่งสินค้าให้กับลูกค้า

ภาพที่ 4.18 แสดงลักษณะการดำเนินงานภายในห่วงโซ่อุปทาน

หลังจากที่ได้เก็บรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์เชิงลึก ผู้จัดส่งวัตถุดิบ ผู้ผลิต และลูกค้า กรณีศึกษา วิสาหกิจชุมชนเกษตรเพื่อสุขภาพบ้านปลิวี ที่ก่อให้เกิดการดำเนินการจัดการห่วงโซ่อุปทานที่มีประสิทธิภาพ โดยมีการวางแผนงานอย่างเป็นระบบ ซึ่งวิธีการที่จะใช้แก้ปัญหาการดำเนินการจัดการห่วงโซ่อุปทานคือ การนำแบบจำลอง SCOR หรือแบบจำลองห่วงโซ่อุปทาน เป็นเครื่องมือที่จะช่วยในการเริ่มต้นการพัฒนาห่วงโซ่อุปทาน เพราะแบบจำลอง SCOR ถูกพัฒนาขึ้นมาเพื่อใช้อธิบายลักษณะ และแสดงให้เห็นถึงกิจกรรมทางธุรกิจในห่วงโซ่อุปทานทั้งหมด ที่เกี่ยวข้องกับการตอบสนองความพึงพอใจของลูกค้า ช่วยแก้ปัญหาการขาดภาษามาตรฐานและกรอบการทำงาน (Framework) เดียวกันในการพัฒนาและปรับปรุงห่วงโซ่อุปทาน เข้ามาช่วยในการจัดการห่วงโซ่อุปทาน เมื่อพบจุดการดำเนินงานที่ทำให้การดำเนินการจัดการห่วงโซ่อุปทานที่ไม่มีประสิทธิภาพแล้ว ก็จะทำวิธีการหรือเทคนิคต่างๆ เข้ามาช่วยแก้ไขและปรับปรุงในจุดนั้นๆ เพื่อให้เกิดการดำเนินงานที่ดีขึ้น

การจัดการห่วงโซ่อุปทานของสินค้าเกษตรอินทรีย์ โดยใช้ตัวแบบจำลอง SCOR ซึ่งถูกสร้างขึ้นบนพื้นฐานของกระบวนการจัดการทั้งหมด 5 กระบวนการคือ

1) การวางแผน (Plan)

ในส่วนองค์ประกอบของการวางแผนนี้ จะเป็นการวางแผนในการดำเนินการ จัดการห่วงโซ่อุปทานทั้งหมด โดยมีกระบวนการดังนี้

1.1 การวางแผนห่วงโซ่อุปทาน (Plan Supply Chain) วิสาหกิจชุมชนเกษตรเพื่อสุขภาพบ้านปลิวี กำหนดกิจกรรมในการดำเนินงานในส่วนของการวางแผนการผลิตให้ห่วงโซ่อุปทานนั้น ดำเนินไปอย่างราบรื่น โดยการใช้ระบบ Contract Farming ในการกำหนดจำนวนผู้ผลิตวัตถุดิบให้

เพียงพอกับความต้องการขายของ วิสาหกิจชุมชนเกษตรเพื่อสุขภาพบ้านป่ถิว และเพื่อให้ วิสาหกิจชุมชนเกษตรเพื่อสุขภาพบ้านป่ถิว แน่ใจว่าจะมีผลผลิตส่งให้ลูกค้าแน่นอนการขนส่งวิสาหกิจชุมชนเกษตรเพื่อสุขภาพบ้านป่ถิว ใช้ระบบชุมชนรับรอง PGS การรับรองแบบมีส่วนร่วม เพื่อใช้ในการตรวจสอบหาที่มาของผลิตภัณฑ์ โดยยังไม่สามารถทำให้รู้ถึงปริมาณสินค้าที่มีอยู่ การพัฒนาผลิตภัณฑ์ให้ตอบสนองความต้องการของผู้บริโภคและการพัฒนาบรรจุภัณฑ์ ให้สามารถยืดระยะเวลาในการคงสภาพของสินค้าสินค้าเกษตรอินทรีย์ให้มีวงจรชีวิตนานขึ้น และการสวมตัวอย่างเพื่อตรวจสอบความปลอดภัยของสินค้าทุกครั้งก่อนจัดส่ง การทำสัญญากับรถที่ใช้ในการขนส่งให้ดำเนินการแก้ไขหากเกิดเหตุขัดข้องในทันที

1.2 การวางแผนการจัดซื้อจัดหา (Plan Source) จากการที่วิสาหกิจชุมชนเกษตรเพื่อสุขภาพบ้านป่ถิวใช้ระบบ Contract Farming ในการกำหนดจำนวนผู้ผลิตที่ต้องส่งผลผลิตมาขายให้กับโรงงานทำให้การวางแผนในด้านนี้สามารถดำเนินงานได้อย่างราบรื่น มีวัตถุประสงค์เพียงพอกับยอดขายตลอดเวลา

1.3 การวางแผนการผลิต (Plan Make) วิสาหกิจชุมชนเกษตรเพื่อสุขภาพบ้านป่ถิววางแผนการผลิตโดยอาศัยข้อมูลจากสถิติยอดขายในปีที่ผ่านมาประกอบกับการตั้งเป้าหมายในการเติบโตของธุรกิจ โดยปกติ จะตั้ง G/R อยู่ที่ 15% ของปีที่ผ่านมา เป็นเกณฑ์ในการกำหนดปริมาณความต้องการผลผลิตไปยังผู้รวบรวมผลผลิตแต่ละราย เพื่อแจ้งไปยังเกษตรกรที่เป็นสมาชิกเกษตรกรโดยพิจารณาจากความสามารถในการผลิตของกลุ่ม

1.4 การวางแผนการจัดส่ง (Plan Delivery) เนื่องจากผู้บริหารของวิสาหกิจชุมชนเกษตรเพื่อสุขภาพบ้านป่ถิว มีประสบการณ์ในด้านการบริหารธุรกิจจากประสบการณ์ ทำให้วิสาหกิจชุมชนเกษตรเพื่อสุขภาพบ้านป่ถิว สามารถวางแผนการจัดส่งโดยรับประกันระยะเวลาในการเก็บเกี่ยวจนถึงขั้นตอนการขึ้นชั้นภายใน 60 ชั่วโมง อีกทั้งวิสาหกิจชุมชนเกษตรเพื่อสุขภาพบ้านป่ถิวยังมีการพัฒนาบรรจุภัณฑ์ที่เหมาะสมและสามารถจัดวางได้อย่างคุ้มค่า

1.5 การวางแผนการส่งคืน (Plan Return) ในกรณีที่เกิดการคืนสินค้าเนื่องจากผลิตภัณฑ์ที่ส่งออกทั้งหมดเป็นอาหาร จึงมีข้อจำกัดในเรื่องระยะเวลาการเก็บรักษา หากเกิดปัญหาไม่ว่าจะเป็น การตรวจพบสารปนเปื้อนที่ปนมาในผลผลิต การตรวจพบแมลง หรือผลผลิตที่ไม่ได้ตามมาตรฐานของคู่ค้าวิสาหกิจชุมชนเกษตรเพื่อสุขภาพบ้านป่ถิว ยินดีให้ลูกค้าเผาทำลายสินค้าได้เลย เนื่องจากค่าจัดส่งสินค้าในแต่ละทียวนั้นมีราคาสูง แต่ในทุกครั้งก่อนจะมีการจัดส่งสินค้าให้กับลูกค้าวิสาหกิจชุมชนเกษตรเพื่อสุขภาพบ้านป่ถิวจะมี QA เจ้าหน้าที่ผู้ตรวจสอบความปลอดภัยของผลผลิตทุกครั้งก่อนส่งออก

ทั้งนี้จะเห็นได้ว่าในกระบวนการวางแผนตามแบบจำลอง SCOR ของวิสาหกิจชุมชนเกษตรเพื่อสุขภาพบ้านป่ถิวนั้นครอบคลุมทั้งห่วงโซ่ของการผลิตสินค้าสินค้าเกษตรอินทรีย์ ตั้งแต่การ

ผลิตจนถึงการจัดวางชั้นชั้นของสินค้าโดยวิสาหกิจชุมชนเกษตรเพื่อสุขภาพบ้านปถวีสามารถรับประกันกับลูกค้าได้ว่า สินค้าจะถูกจัดส่ง และวางชั้นชั้นภายใน 60 ชั่วโมง ซึ่งถือว่าเป็นจุดแข็งในการดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชนเกษตรเพื่อสุขภาพบ้านปถวี จะเห็นได้ว่าเป็นการวางแผนครอบคลุมการดำเนินการทุกอย่างในการจัดการห่วงโซ่อุปทาน จากการศึกษาข้อมูลจากการสัมภาษณ์เชิงลึกของวิสาหกิจชุมชนเกษตรเพื่อสุขภาพบ้านปถวี ส่วนใหญ่จะมีการวางแผนการทำงานอย่างเป็นระบบ ตั้งแต่การสั่งการไปยังผู้รวบรวมผลผลิต เพื่อให้ผู้รวบรวมผลผลิตมอบหมายให้กลุ่มเกษตรกรเป็นผู้ผลิตสินค้าเกษตรอินทรีย์โดยมีการแบ่งหน้าที่การทำงานออกเป็นแผนก เพื่อให้กระบวนการทั้งหมดมีความเชื่อมโยงกัน และทำให้มีความรวดเร็วในการทำงาน

2) การจัดซื้อจัดหา (Source)

จากกรณีศึกษา วิสาหกิจชุมชนเกษตรเพื่อสุขภาพบ้านปถวี มีการจัดซื้อจัดหา จากการให้โควตากับผู้รวบรวมผลผลิตแต่ละรายโดยพิจารณาปริมาณการสั่งซื้อ จากความสามารถในกำลังการผลิตของลูกค้าที่ผู้รวบรวมผลผลิตนั้นดูแลอยู่ ไม่มีกำหนดเป็นลายลักษณ์อักษร หรือทำสัญญา แต่จะใช้การสั่งแบบปากเปล่า จากเจ้าหน้าที่ฝ่ายฟาร์มที่ดูแลเรื่องวัตถุดิบ ซึ่งผู้รวบรวมผลผลิตของวิสาหกิจชุมชนเกษตรเพื่อสุขภาพบ้านปถวีก็ไว้วางใจ และเชื่อใจ เนื่องจากมีการซื้อขายกันมานาน โดยที่วิสาหกิจชุมชนเกษตรเพื่อสุขภาพบ้านปถวี ใช้การประมาณการยอดสั่งซื้อจากสถิติยอดขายของปีก่อนหน้า มาประมาณการยอดจัดซื้อจัดหา และส่งไปยังผู้รวบรวมผลผลิต เพื่อให้ผู้รวบรวมผลผลิตทราบถึงชนิดสินค้าที่ต้องจัดหาหรือผลิต เพื่อให้เพียงพอกับความต้องการของวิสาหกิจชุมชนเกษตรเพื่อสุขภาพบ้านปถวี ในการจัดซื้อบรรจุภัณฑ์ซึ่งเป็นความรู้ (Know How) ของวิสาหกิจชุมชนเกษตรเพื่อสุขภาพบ้านปถวีในการคิดค้นบรรจุภัณฑ์ที่ช่วยยืดระยะเวลาอายุของผลผลิตให้สามารถเก็บและคงคุณภาพได้นานขึ้น วิสาหกิจชุมชนเกษตรเพื่อสุขภาพบ้านปถวีจะสั่งผู้ผลิตที่วิสาหกิจชุมชนเกษตรเพื่อสุขภาพบ้านปถวีว่าจ้างในคราวละหลายๆ เพื่อเป็นการประหยัดต้นทุน และลดการเกิดปัญหาไม่มีกล่องหรือบรรจุภัณฑ์ใช้ ในกระบวนการบรรจุ (Packing)

3) การผลิต (Make)

ในส่วนของการผลิต จากกรณีศึกษา วิสาหกิจชุมชนเกษตรเพื่อสุขภาพบ้านปถวี ใช้การประมาณการผลิตที่ได้จากการใช้สถิติยอดขายจากปีก่อนหน้า มาทำการวางแผนการผลิต ให้กับผู้รวบรวมผลผลิต ซึ่งขั้นตอนนี้ทางผู้รวบรวมผลผลิตจะต้องมอบหมายให้เกษตรกรในเครือข่ายทำการผลิตสินค้า เพื่อให้ได้ปริมาณตามที่วิสาหกิจชุมชนเกษตรเพื่อสุขภาพบ้านปถวีต้องการ โดยในส่วนของ การผลิตจะมีปัจจัยที่ทำให้ผลผลิตที่ได้ไม่เพียงพอกับความต้องการของวิสาหกิจชุมชนเกษตรเพื่อสุขภาพบ้านปถวี

4) การขนส่ง (Delivery)

จากกรณีศึกษา วิสาหกิจชุมชนเกษตรเพื่อสุขภาพบ้านปัดวี มีการจัดการระบบขนส่งโดยการมอบหมายให้ผู้รวบรวมผลผลิตเป็นผู้รวบรวมผลผลิตจากเกษตรกร โดยทำการคัดแยก ผลผลิตตามขนาดต่างๆ ในเบื้องต้น และจัดส่งให้กับวิสาหกิจชุมชนเกษตรเพื่อสุขภาพบ้านปัดวี เพื่อทำการเช็คสอบผลผลิตให้ได้มาตรฐาน จากนั้นทำการบรรจุผลผลิตลงบรรจุภัณฑ์ และจัดเก็บใส่กล่องสี่เหลี่ยมเก็บไว้ในห้องเย็นประมาณ 6-8 ชั่วโมง เพื่อรักษาความสดของผลิตภัณฑ์ ก่อนจัดส่งผลิตภัณฑ์ทั้งหมดไปยังเครื่องบินอีกต่อหนึ่ง ซึ่งระยะเวลาตั้งแต่การเก็บเกี่ยวผลผลิต ไปจนถึงผลิตภัณฑ์วางบนชั้นสินค้าที่ต่างประเทศ จะใช้เวลาไม่เกิน 60 ชั่วโมง ทำให้ผลิตภัณฑ์ที่ได้คงความสดใหม่อยู่

5) การส่งคืน (Return)

การส่งคืน เป็นส่วนหนึ่งของระบบโลจิสติกส์แบบย้อนกลับ ซึ่งเป็นกระบวนการในการขนย้ายสินค้ากลับจากจุดปลายทางของห่วงโซ่อุปทานเพื่อนำไปใช้ประโยชน์ หรือหมายถึง การนำภาชนะเปล่าหรือวัสดุของบรรจุภัณฑ์กลับมาใช้ใหม่ แต่อาจรวมถึงการนำสินค้ากลับมาถอด ชิ้นส่วน และแปรรูปใหม่เพื่อสร้างมูลค่าให้มากขึ้น นอกจากนี้ระบบโลจิสติกส์แบบย้อนกลับยังครอบคลุมถึงการรับคืนสินค้าในกรณีที่สินค้าไม่ตรงตามความต้องการ สินค้ามีความเสียหาย หรือสินค้าเกิน เนื่องจากกรณีศึกษา วิสาหกิจชุมชนเกษตรเพื่อสุขภาพบ้านปัดวี มีการวางแผนการผลิตจากการใช้สถิติการสั่งซื้อจากปีก่อนหน้ามาวางแผนการผลิต ทำให้ปัญหาสินค้าเกินเกิดขึ้นไม่มาก โดยมากผลิตภัณฑ์ที่มีมากเกินจะมาจากกรณีที่ลูกค้าไม่มีการสั่งซื้อสินค้าเพิ่มหรือ หยุดการสั่งซื้อ สินค้า ซึ่งสาเหตุส่วนใหญ่เกิดจากการผลิตสินค้าเกษตรอินทรีย์ไม่ผ่านมาตรฐาน GAP หรือการเกิดโรคระบาด ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อวิสาหกิจชุมชนเกษตรเพื่อสุขภาพบ้านปัดวีโดยตรง จะไม่มีการส่งคืนสินค้ากลับมายังวิสาหกิจชุมชนเกษตรเพื่อสุขภาพบ้านปัดวี เนื่องจากผลิตภัณฑ์มีอายุค่อนข้างสั้น

4. ปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นในห่วงโซ่อุปทานของสินค้าเกษตรอินทรีย์

4.1 ข้อจำกัดของผลิตภัณฑ์ของอายุผลิตภัณฑ์ที่สั้น สินค้าที่อยู่ในกลุ่มของอาหารสด จะมีอายุผลิตภัณฑ์สั้นกว่าอาหารที่แปรรูปแล้วหากผลผลิตมีการส่งมาถึงวิสาหกิจชุมชนเกษตรเพื่อสุขภาพบ้านปัดวี แล้วจะต้องรีบทำการคัดเกรด และบรรจุผลผลิตลงในผลิตภัณฑ์ภายในระยะเวลาที่จำกัดทันที หากใช้ระยะเวลานานเกินไป จะทำให้ผลผลิตเกิดการเสียหายได้ จึงเป็นปัญหาใหญ่ของผู้ผลิตที่จะต้องมีการวางแผนกระบวนการผลิตให้ดี รวดเร็ว และจัดส่งให้ทันเวลาของอายุผลิตภัณฑ์

4.2 ปัจจัยที่ไม่สามารถควบคุมได้ ได้แก่

4.2.1 สภาพภูมิอากาศ พืชแต่ละชนิดขอปลักษณะภูมิอากาศที่แตกต่างกันและเจริญเติบโตได้ดีแตกต่างกันตามฤดูกาล กลุ่มเกษตรกรในพื้นที่จะปลูกผลไม้ชนิดเดิมๆ คือทุเรียน มังคุด ลองกอง ก็เช่นเดียวกัน สภาพภูมิอากาศจึงเป็นปัจจัยภายนอกที่ส่งผลกระทบต่อกระบวนการผลิตของเกษตรกร เช่นหากสภาพอากาศหนาว พืชจะไม่เจริญเติบโต หรือเติบโตช้า ทำให้ผลผลิตมีไม่เพียงพอต่อความต้องการของวิสาหกิจชุมชนเกษตรเพื่อสุขภาพบ้านปัดวี และต่อลูกค้า

4.2.2 การเกิดโรคระบาดในพืช เชื้อโรคต่างๆ สาเหตุทำให้เกิดความเสียหายกับผลผลิตของเกษตรกร ซึ่งยากแก่การควบคุมและบำรุงรักษาผลผลิตให้ได้คุณภาพตามที่บริษัทกำหนด และยังเป็นสาเหตุทำให้กลุ่มเกษตรกรจำเป็นต้องใช้สารเคมีบางชนิด ทำการป้องกันเชื้อโรคต่างๆ เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดโรคระบาดกระจายไปยังแปลงอื่นๆ ในพื้นที่เขตใกล้เคียงกัน แต่พฤติกรรมการใช้สารเคมีเหล่านั้นเกษตรกรจะถูกควบคุมด้วยมาตรฐาน GAP และเกษตรกรเองไม่สามารถหาซื้อสารเคมีต่างๆ มาฉีดพ่นเองได้ จะต้องใช้สารเคมีที่ได้รับอนุญาตให้ใช้เท่านั้นหากเกษตรกรเองมีการใช้สารเคมีชนิดที่ไม่เป็นไปตามมาตรฐาน GAP หรือมีการใช้สารเกินขนาด จะทำให้ผลผลิตที่ได้ไม่สามารถนำมาผลิตเพื่อส่งขายให้กับลูกค้าได้ และทำให้เกิดการเสียหายในที่สุด

4.2.3 ศัตรูพืช เป็นสิ่งที่หลีกเลี่ยงไม่ได้เช่นเดียวกัน เพราะพื้นที่ที่ทำการเกษตร ส่วนใหญ่จะเป็นพื้นที่โล่ง การคุกคามของแมลงศัตรูพืชชนิดต่างๆ จึงเป็นอีกปัญหาหนึ่งของการผลิตสินค้าเกษตรอินทรีย์ ศัตรูพืชในที่นี้เช่น หนอน ตัวง่าม มดแดง ไล่เดือนฝอย เชื้อรา ไวรัส เป็นต้น ศัตรูพืชเหล่านั้นจะส่งผลต่อผลผลิตของเกษตรกร เช่นแมลงกัดกินใบทำให้เป็นรู ผักผลไม้ไม่สวยก็จะถูกตัดทิ้งเป็นสาเหตุให้ปริมาณผลผลิตไม่ได้ตามความต้องการ

4.3 ปัจจัยภายในเป็นปัญหาและอุปสรรคที่มาจากคนและสิ่งที่อยู่ภายในองค์กร

4.3.1 กลุ่มเกษตรกรมีการศึกษาน้อยที่เป็นสมาชิก ส่วนใหญ่จบการศึกษาในระดับประถมศึกษา มีศักยภาพแค่อ่านออก เขียนได้ ภาษาอังกฤษหรือภาษาต่างประเทศส่วนใหญ่จะไม่สามารถอ่านได้ ในการผลิตสินค้าเกษตรอินทรีย์จากสารพิษถือเป็นความรู้ใหม่ของเกษตรกร เพราะกลุ่มเกษตรกรจะเคยชินกับวิถีชีวิตการผลิตแบบเดิมๆ ที่ต้องพึ่งสารเคมี ยาฆ่าแมลง ยากำจัดวัชพืชทางวิสาหกิจชุมชนเกษตรเพื่อสุขภาพบ้านปถวิจึงต้องมีการจัดเจ้าหน้าที่คอยให้ความรู้กับเกษตรกร เพื่อให้เกษตรกรสามารถผลิตสินค้าเกษตรอินทรีย์ให้ได้ตามมาตรฐาน GAP

4.3.2 การมีจิตสำนึกในการผลิตสินค้าให้ได้ตามมาตรฐาน ถือเป็นส่วนที่สำคัญในการผลิตสินค้าเกษตรอินทรีย์เกษตรกรส่วนใหญ่ยังมีค่านิยมในการผลิตแบบเดิมคือ หากเกิดโรคระบาดในพืชก็จะแก้ปัญหาโดยการฉีดยาเพื่อทำลายหรือหยุดยั้งการเกิดโรค โดยไม่คำนึงว่าสารเคมีหรือยาที่ใช้ นั้นมีผลอย่างไร

4.3.3 ความซื่อสัตย์ของเกษตรกร เนื่องจากในภาวะปัจจุบันมีการแข่งขันในเชิงธุรกิจสูง ทำให้เมื่อกลุ่มเกษตรกรมีผลผลิตที่ตลาดมีความต้องการสูง จะมีพ่อค้าเร่เข้ามาติดต่อโดยเสนอให้ราคาที่สูงกว่าราคาประกันของทางวิสาหกิจชุมชนเกษตรเพื่อสุขภาพบ้านปถวิ เกษตรจะนำผลผลิตที่ผลิตได้แบ่งขายให้กับพ่อค้าเร่ที่ให้ราคาสูงกว่าแทนที่จะขายให้กับผู้รวบรวมผลผลิตตามที่ตกลงกันไว้

4.3.4 การกีดกันทางการค้าด้วยข้อจำกัดของคุณภาพหรือมาตรฐานของสินค้าเกษตรอินทรีย์จะมีข้อจำกัดในการผลิตทั้งมาตรฐาน Europe GAP, Global GAP ซึ่งหาก ประเทศที่นำเข้าสินค้าตรวจพบสารปนเปื้อน หรือสารพิษตกค้างในผลผลิต ก็จะทำให้การปฏิเสธสินค้า ชนิดนั้นๆ และ

ห้ามนำเข้าสินค้าจากประเทศที่ตรวจพบสารปนเปื้อนมาขายให้กับผู้บริโภคในประเทศของตนทันที โดยไม่ได้ห้ามนำเข้าเฉพาะวิสาหกิจชุมชนเกษตรเพื่อสุขภาพบ้านปถวิ ไตวิสาหกิจชุมชนหนึ่งที่ประเทศ คู่ค้าตรวจเจอ จึงถือเป็นอุปสรรคสำคัญในการทำการค้าในการส่งออกสินค้าเกษตรของวิสาหกิจชุมชน เกษตรเพื่อสุขภาพบ้านปถวิ ที่มีคุณภาพ เพราะถูกเหมารวมไปในกลุ่มประเทศที่ห้ามนำเข้าแล้วจึงเป็น การสูญเสียโอกาสทางการค้าในการทำกำไรซึ่งถือเป็นปัญหาที่มีความสำคัญมาก วิสาหกิจชุมชน เกษตรเพื่อสุขภาพบ้านปถวิจึงหันมาทำการค้าภายในประเทศเพิ่มมากขึ้น โดยวางตำแหน่งผลิตภัณฑ์ ของตนเองอยู่ในตำแหน่ง กลุ่มลูกค้า High End ที่มีกำลังซื้อสูง และกลุ่มที่มีพฤติกรรมบริโภค แบบรักสุขภาพ เพื่อเป็นการบรรเทาปัญหาในเรื่องการทำยอดขายลงไปได้ แต่ผลตอบแทนที่ได้รับก็ ลดลงตามไปด้วยเนื่องจากการขายสินค้าภายในประเทศนั้น วิสาหกิจชุมชนเกษตรเพื่อสุขภาพบ้าน ปถวิไม่สามารถกำหนดราคาขายได้สูงเหมือนอย่างเช่นการส่งออก

ส่วนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการนำระบบการวางแผนทรัพยากร (อีอาร์พี) เพื่อช่วย ในการบริหารจัดการด้านโลจิสติกส์และห่วงโซ่อุปทาน สินค้าเกษตรอินทรีย์ กลุ่ม วิสาหกิจชุมชน ในจังหวัดจันทบุรี จังหวัดตราด

การวิจัยในครั้งนี้ได้สำรวจการประยุกต์ใช้ซอฟต์แวร์การวางแผนทรัพยากรทางธุรกิจของ องค์กรโดยรวม ของกลุ่มธุรกิจวิสาหกิจวิสาหกิจชุมชน เพื่อศึกษารูปแบบการนำระบบการวางแผน ทรัพยากร (อีอาร์พี) เพื่อช่วยในการบริหารจัดการด้านโลจิสติกส์และห่วงโซ่อุปทาน เพื่อทราบถึงการ พัฒนาต้นแบบระบบการวางแผนทรัพยากร (อีอาร์พี) ที่ช่วยในการบริหารจัดการด้านโลจิสติกส์ และ ห่วงโซ่อุปทาน สินค้าเกษตรอินทรีย์ และเพื่อทราบปัจจัยที่จะส่งเสริมการใช้ระบบซอฟต์แวร์การ วางแผนทรัพยากรทางธุรกิจโดยรวมขององค์กร โดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) ในการสำรวจ ข้อมูลของผู้ผลิตสินค้าเกษตรอินทรีย์ ซึ่งได้รับความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม จากสถาน ประกอบการที่มีการขึ้นทะเบียนกลุ่มวิสาหกิจชุมชนจำนวน 25 แห่ง แบ่งเป็นวิสาหกิจชุมชนที่เป็น เกษตรอินทรีย์ 11 แห่ง และวิสาหกิจชุมชนประมง 14 แห่ง ในการเก็บรวบรวมข้อมูลข้อมูลที่ศึกษา รวบรวมสามารถนำมาวิเคราะห์ในประเด็นต่างๆ ได้ดังนี้

- 1) การวิเคราะห์คุณลักษณะของผู้ตอบแบบสอบถาม
- 2) การวิเคราะห์ข้อมูลสถานประกอบการของผู้ตอบแบบสอบถาม
- 3) การวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามที่รู้จักและใช้ ERP Software
- 4) การวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามที่รู้จักแต่ไม่ได้ใช้ ERP Software
- 5) การวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามที่ไม่รู้จัก ERP Software
- 6) ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1 การวิเคราะห์คุณลักษณะของผู้ตอบแบบสอบถามของกลุ่มตัวอย่าง

จากการศึกษาข้อมูลที่ได้จากการสำรวจ พบว่า ตำแหน่งผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่อยู่ในระดับเจ้าของธุรกิจถึงผู้จัดการขึ้นไป และมีประสบการณ์ในการทำงานที่สามารถระบุถึงข้อดี ข้อเสีย รวมถึงปัญหาที่เกิดขึ้นจริง ในการใช้งาน ERP Software ทำให้ข้อมูลที่รวบรวมในการวิจัยนี้เป็นที่ยอมรับได้ และพบว่า มีผู้ประกอบการที่ รู้จักและใช้ ERP Software ในสถานประกอบการ แต่ก็ยังมีสถานประกอบการ ไม่รู้จักและไม่ได้ใช้ ERP Software ทำให้ทราบถึงสาเหตุว่า ค่าใช้จ่ายและบุคลากรรวมถึงการขาดการฝึกอบรมความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีใหม่ๆ เป็นปัญหาที่สำคัญ ที่ทำให้ผู้ประกอบการบางส่วน ไม่รู้จัก ERP Software และตัดสินใจไม่เลือกใช้ ERP Software โดยผลจากการตอบแบบสอบถามในส่วนของคุณลักษณะของผู้ตอบแบบสอบถาม มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

จากผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมดพบว่ามีเพศชายคิดเป็นร้อยละ 78.4 และเพศหญิงร้อยละ 21.6 ดังแสดงในตารางที่ 4.2 เนื่องจากเป็นแบบสอบถามที่ใช้สำรวจผู้ที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมเกษตร โดยทั่วไปแล้วมักจะเป็นเพศชาย มากกว่าเพศหญิงและผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีอายุ 46-55 ปีคิดเป็นร้อยละ 26.7 รองลงมาอายุ 36-45 ปีคิดเป็นร้อยละ 25.0 ดังแสดงในตารางที่ 4.3 ตารางที่ 4.2 แสดงเพศของผู้ตอบแบบสอบถาม

เพศของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน (ท่าน)	ร้อยละ
เพศชาย	91	78.40
เพศหญิง	25	21.60
รวม	116	100.00

ตารางที่ 4.3 แสดงอายุของผู้ตอบแบบสอบถาม

อายุของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน (ท่าน)	ร้อยละ
น้อยกว่า 25 ปี	7	6.00
26-35 ปี	28	24.10
36-45 ปี	29	25.00
46-55 ปี	31	26.70
56-65 ปี	21	18.10
รวม	116	100.00

เมื่อวิเคราะห์ตามวุฒิการศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ อยู่ในระดับปริญญาตรีคิดเป็นร้อยละ 41.40 รองลงมาปริญญาโทร้อยละ 24.10 และ อนุปริญญา/ปวส. ร้อยละ 14.70 ดังแสดงในตารางที่ 4.4 แสดงให้เห็นว่า ผู้ตอบแบบสอบถามการวิจัยในครั้งนี้เป็นผู้มีความรู้และทราบถึง

สถานการณ์ที่เกิดขึ้นกับอุตสาหกรรมการเกษตรไทยในปัจจุบันได้เป็นอย่างดี ทำให้เกิดความเที่ยงตรงของข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามเพิ่มมากขึ้น

อย่างไรก็ตาม ผู้ตอบแบบสอบถามมีอายุการปฏิบัติงานในอุตสาหกรรมการเกษตรมากที่สุดอยู่ระหว่าง 5-10 ปี คิดเป็นร้อยละ 37.90 รองลงมาคืออายุการปฏิบัติงานระหว่าง 11-15 ปี ร้อยละ 33.60 และอายุการปฏิบัติงานน้อยกว่า 5 ปี ร้อยละ 13.80 ตามลำดับ ดังแสดงในตารางที่ 4.5 แสดงให้เห็นได้อย่างชัดเจนว่าผู้ตอบแบบสอบถาม มีประสบการณ์ในอุตสาหกรรมการเกษตรมากพอและมีความรู้เป็นอย่างดีสำหรับการให้ข้อมูลในการตอบแบบสอบถามสำหรับการวิจัยนี้

ตารางที่ 4.4 แสดงวุฒิการศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถาม

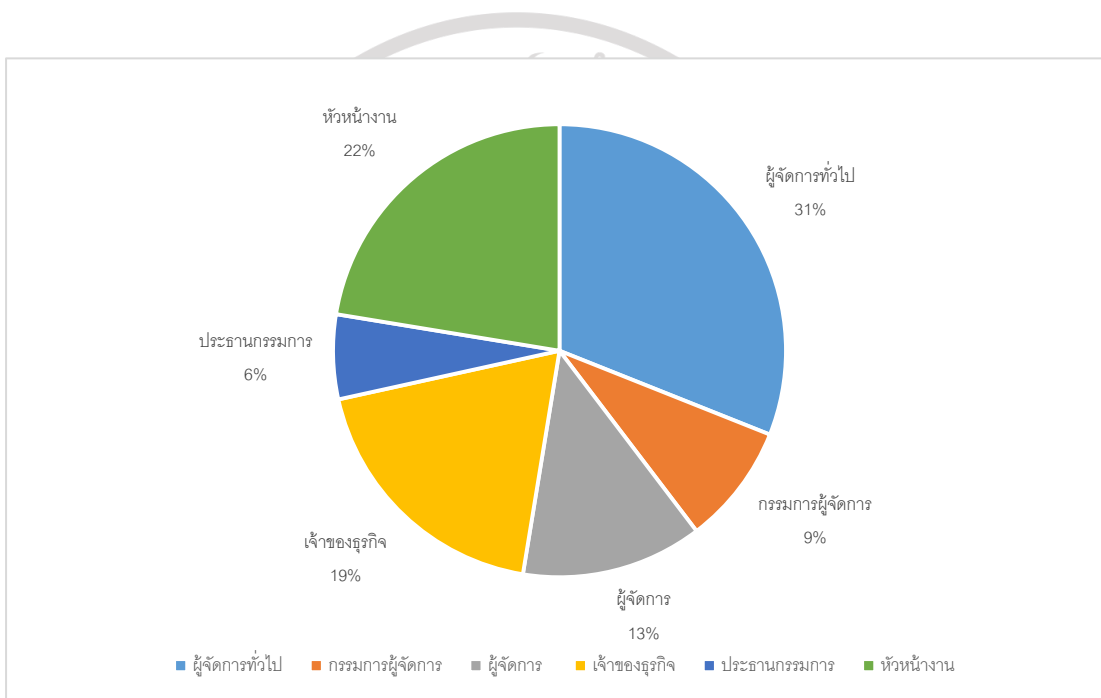
วุฒิการศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน (ท่าน)	ร้อยละ
ประถมศึกษา	5	4.30
มัธยมศึกษาตอนต้น	5	4.30
มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช.	9	7.80
อนุปริญญา/ปวส.	17	14.70
ปริญญาตรี	48	41.40
ปริญญาโท	28	24.10
ปริญญาเอก	4	3.40
รวม	116	100.00

ตารางที่ 4.5 อายุการปฏิบัติของผู้ตอบแบบสอบถาม

อายุการปฏิบัติงานของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน (ท่าน)	ร้อยละ
น้อยกว่า 5 ปี	16	13.80
ระหว่าง 5-10 ปี	44	37.90
ระหว่าง 11-15 ปี	39	33.60
ระหว่าง 16-20 ปี	14	12.10
มากกว่า 20 ปี	3	2.60
รวม	116	100.00

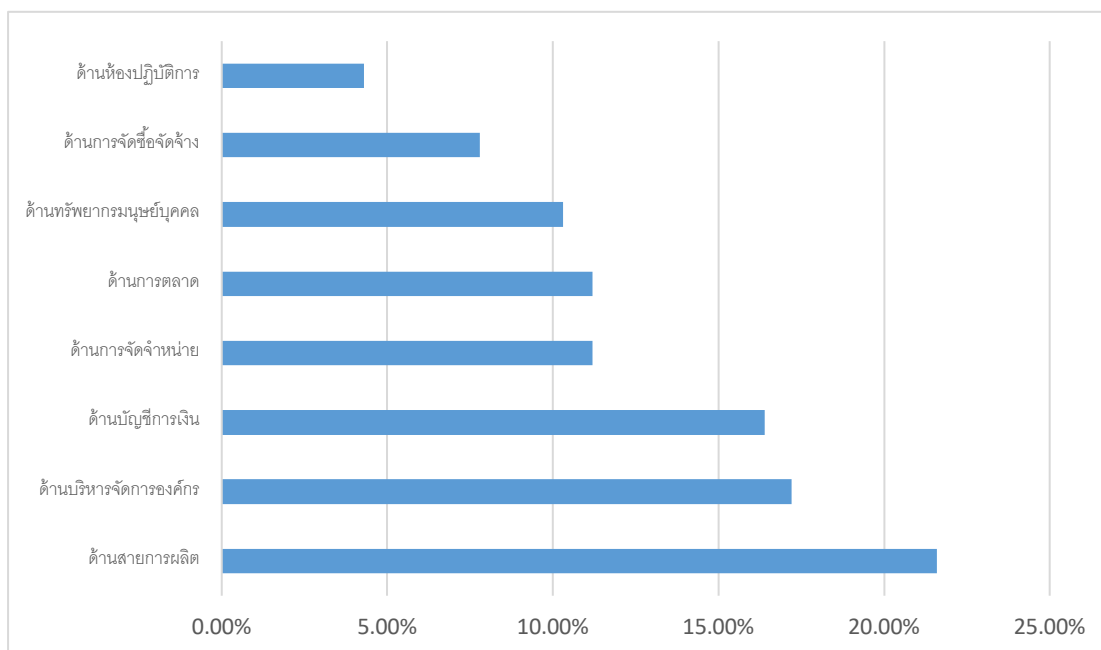
นอกจากนี้ยังพบว่า ตำแหน่งในการปฏิบัติงานของผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ ตำแหน่งผู้จัดการทั่วไป คิดเป็นร้อยละ 31.00 หัวหน้างานร้อยละ 22.40 เจ้าของธุรกิจร้อยละ 19.00 และตำแหน่งผู้จัดการร้อยละ 12.90 ดังแสดงในภาพที่ 4.19 ซึ่งแสดงให้เห็นว่าผู้ตอบแบบสอบถามมี

ความรู้ทางด้านเทคโนโลยี และมีตำแหน่งทางด้านงานบริหารองค์กร อย่างไรก็ตาม ผู้ที่มีตำแหน่งทางด้านบริหารองค์กรบางท่านได้ก้าวมาจากตำแหน่งที่เฉพาะทางหรือมาจากประสบการณ์ในการทำงานเฉพาะทาง ดังนั้น มีความเป็นไปได้สูงมากที่จะได้ข้อมูลอย่างแท้จริงในการศึกษาจากแบบสอบถามที่ใช้วิจัยฉบับนี้

ภาพที่ 4.19 แสดงตำแหน่งในการปฏิบัติงานของผู้ตอบแบบสอบถาม

จากการวิเคราะห์หน้าที่ความรับผิดชอบหลัก ของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีหน้าที่ความรับผิดชอบ ด้านสายการผลิตมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 21.60 รองลงมา คือ ด้านบริหารจัดการองค์กรรองละ 17.20 ด้านบัญชีการเงินร้อยละ 16.40 ด้านการจัดจำหน่าย ด้านการตลาดมีค่าเฉลี่ยเท่ากันร้อยละ 11.20 ด้านทรัพยากรมนุษย์ร้อยละ 10.30 ดังแสดงในภาพที่ 4.20 แสดงให้เห็นว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีหน้าที่ความรับผิดชอบครอบคลุมทุกแผนก

ภาพที่ 4.20 แสดงหน้าที่ความรับผิดชอบหลักของผู้ตอบแบบสอบถาม

นอกจากนี้จากการสำรวจยังพบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ไม่เคยได้รับการฝึกอบรมในระบบ ERP Software ร้อยละ 27.60 และเคยได้รับการฝึกอบรม คิดเป็นร้อยละ 72.40 ดังแสดงในตารางที่ 4.6 จากข้อมูลข้างต้นแสดงให้เห็นว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความรู้และเข้าใจในระบบ ERP Software ดังนั้นมีความเป็นไปได้สูงมากที่จะได้ข้อมูลที่แท้จริงจากแบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัยฉบับนี้

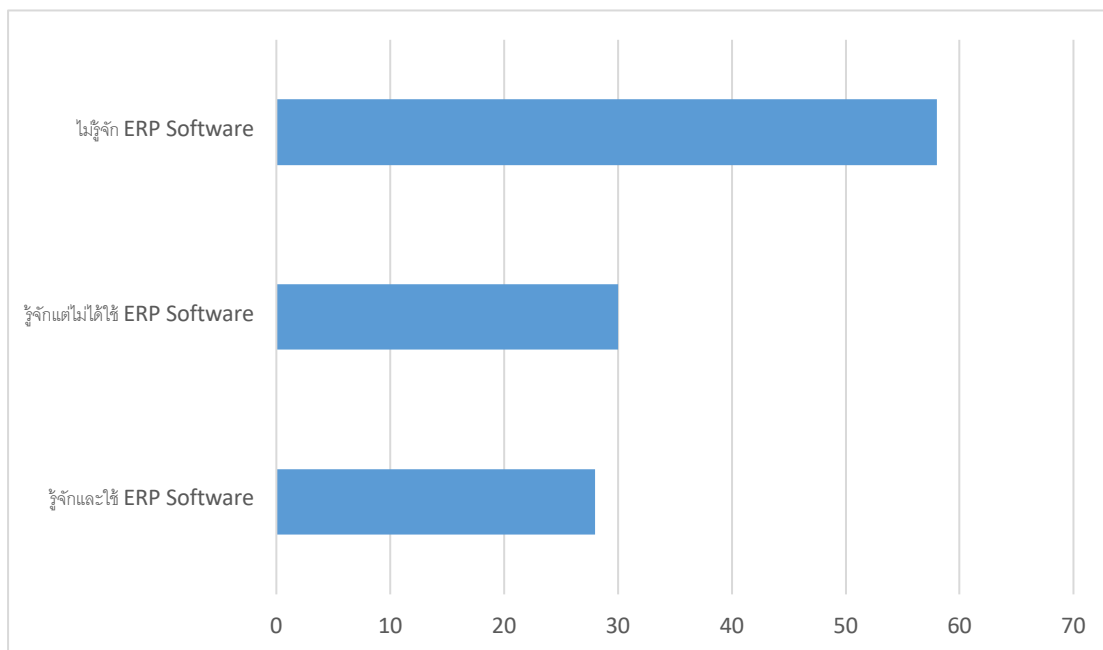
ตารางที่ 4.6 แสดงการเข้ารับการฝึกอบรมเกี่ยวกับ ERP Software ของผู้ตอบแบบสอบถาม

การเข้ารับการฝึกอบรมเกี่ยวกับ ERP Software	จำนวน (ท่าน)	ร้อยละ
เคยได้รับการอบรม	32	27.60
ไม่เคยได้รับการอบรม	84	72.40
รวม	116	100.00

2 การวิเคราะห์ข้อมูลสถานประกอบการของผู้ตอบแบบสอบถาม

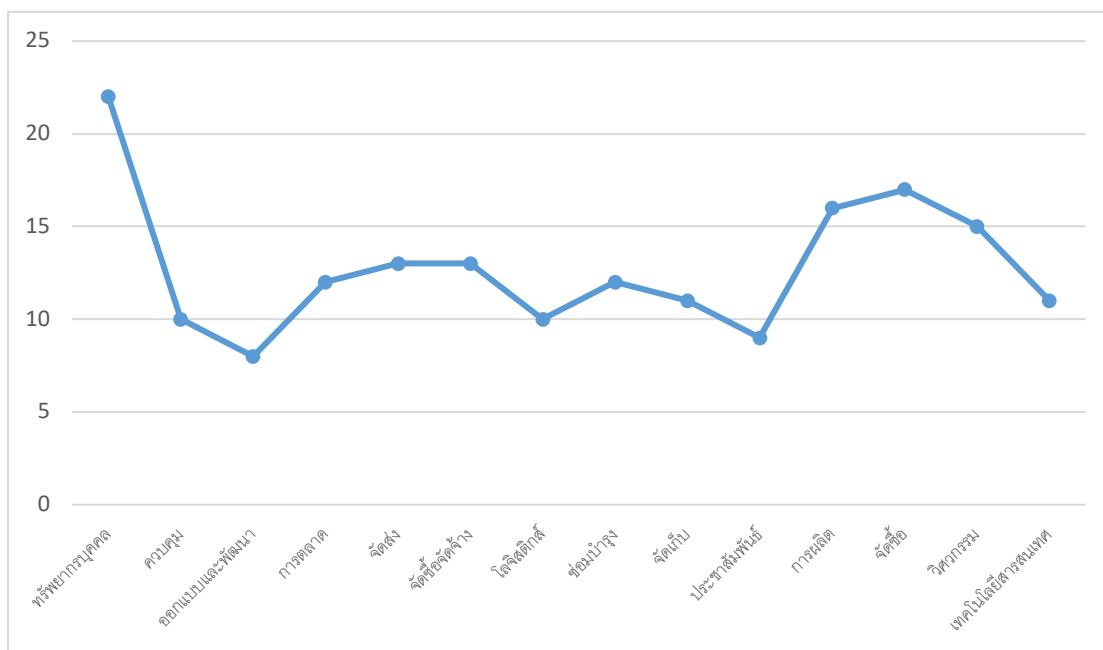
นอกจากนี้ยังพบว่า จากจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด 116 ท่านพบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ รู้จักแต่ไม่ใช้ระบบ ERP Software ในสถานประกอบการคิดเป็นร้อยละ 50.00 รองลงมาคือ รู้จักและใช้งานระบบ ERP Software ร้อยละ 25.90 และสำหรับผู้ประกอบการที่ไม่รู้จักระบบ ERP Software 24.10 ดังภาพที่ 4.21 จากข้อมูลที่ได้ทำให้ทราบว่าสถาน

ประกอบการอีกมากที่ไม่ใช้งานและไม่รู้จักระบบ ERP Software ดังนั้นการศึกษาข้อมูลเชิงลึกที่ได้จากแบบสอบถาม ในการวิจัยนี้สามารถเห็นถึงแนวโน้มปัจจัยต่างๆ ที่จะส่งเสริมให้เกิดการใช้งานระบบ ERP Software เพิ่มมากขึ้น

ภาพที่ 4.1 แสดงข้อมูลการใช้งาน ไม่ใช้งานและไม่รู้จัก ERP Software ของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผลการวิเคราะห์สถานประกอบการที่รู้จักและใช้งาน ERP Software ในสถานประกอบการจากทั้งหมดร้อยละ 25.90 หรือจำนวน 30 ท่าน พบว่าสถานประกอบการของผู้ตอบแบบสอบถามใช้ ERP Software กับโครงสร้างการบริหารจัดการภายในสถานประกอบการแผนกทรัพยากรบุคคลมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 13.27 รองลงมาคือ แผนกจัดซื้อร้อยละ 11.85 แผนกจัดส่งและแผนกการผลิตร้อยละ 9.00 แผนกเจ้าของธุรกิจกรม 8.53 แผนกโลจิสติกส์ร้อยละ 8.06 ดังภาพที่ 4.22 แสดงให้เห็นว่าสถานประกอบการมีการนำระบบ ERP Software มาใช้ในสถานประกอบการกับโครงสร้างการบริหารจัดการภายในแทบทุกแผนก

ภาพที่ 4.22 แสดงแผนกที่ใช้งาน ERP Software ภายในสถานประกอบการ

3 การวิเคราะห์ความคิดเห็นของสถานประกอบการที่รู้จักและใช้งาน ERP Software

ในส่วนของการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นของสถานประกอบการที่รู้จักและใช้งาน ERP Software ซึ่งสามารถวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติในเชิงอนุมาน (Inferential Statistics) และศึกษาข้อมูลจากแบบสอบถามที่ใช้ในการสำรวจสถานประกอบการขนาดกลางและขนาดย่อม ในอุตสาหกรรม การเกษตรไทย โดยอภิปลายผลออกมาในระดับการวัดของข้อมูลประเภทอันตรภาคชั้น (Interval Scale) และการวิจัยนี้ได้คำนวณความกว้างของอันตรภาคชั้นตามสูตรการคำนวณได้ดังต่อไปนี้

$$\begin{aligned} \text{ความกว้างของอันตรภาคชั้น} &= (\text{คะแนนสูงสุด}-\text{คะแนนต่ำสุด})/\text{จำนวนชั้น} \\ &= (5-1)/5 = 8 \end{aligned}$$

จากการคำนวณข้างต้นสามารถสรุปเกณฑ์ในการแปลความหมายของคะแนนได้ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย	ระดับความเห็น
4.21-5.00	มากที่สุด
3.41-4.20	มาก
2.61-3.40	ปานกลาง
1.81-2.60	น้อย
1.00-1.80	น้อยที่สุด

เมื่อวิเคราะห์เกี่ยวกับสถานประกอบการวิสาหกิจชุมชนในอุตสาหกรรมการเกษตรที่รู้จักและใช้ ERP Software มีร้อยละ 25.90 หรือจำนวน 30 สำหรับด้านการสนับสนุนกระบวนการทำงานในสถานประกอบการแปรรูปผลไม้ค่าปานกลางพบว่า ERP Software นั้นสนับสนุนกระบวนการทำงานในระดับหนึ่ง โดยสามารถเข้าถึงข้อมูลที่ต้องการได้อย่างรวดเร็ว ผู้ใช้สามารถดึงข้อมูลที่ต้องการได้ทันทีเพราะแต่ละแผนกรวบรวมข้อมูลอยู่ในฐานข้อมูลเดียวกัน ซึ่งตรงตามคุณสมบัติของระบบ คือ เป็นระบบที่ใช้ในการจัดการและวางแผนการใช้ทรัพยากรต่าง ๆ โดยเป็นการเชื่อมโยงระบบงาน ขององค์กรเข้าด้วยกัน ซึ่งจะช่วยลดเวลาและขั้นตอนการทำงานได้ดังที่กล่าวไว้ในบทนำ การทำงานดังกล่าวส่งผลให้โปรแกรมทำงานได้ง่ายและสะดวกต่อการใช้งาน และยังมีประสิทธิภาพมากขึ้นเมื่อแผนกต่างๆ ในสถานประกอบการให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีทำให้ข้อมูลที่ท่านค้นหาเป็นข้อมูลปัจจุบันและตรงกับความเป็นจริงในสถานประกอบการ โดยภาพรวมแล้วสามารถทราบได้อย่างชัดเจนว่าสถานประกอบการสามารถเข้าถึงข้อมูลที่ต้องการได้อย่างรวดเร็ว แต่หากขาดความร่วมมือจากแผนกอื่นๆ ในการนำข้อมูลที่เป็นปัจจุบันและตรงกับความเป็นจริงมาใช้ก็จะทำให้เกิดความยุ่งยากในการใช้ ERP Software ดังแสดงในตารางที่ 4.7

ตารางที่ 4.7 แสดงความคิดเห็นด้านทัศนคติของการสนับสนุนกระบวนการการทำงาน

สนับสนุนกระบวนการการทำงาน	ค่าเฉลี่ย (Mean) \bar{x}	ค่า เบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)	แปลผล
สามารถเข้าถึงข้อมูลที่ต้องการได้อย่างรวดเร็ว	3.35	1.04	ปานกลาง
โปรแกรมทำงานได้ง่ายและสะดวกต่อการใช้งาน	3.15	1.35	ปานกลาง
แผนกต่างๆ ในสถานประกอบการของท่านให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี	3.15	1.09	ปานกลาง
ข้อมูลที่ท่านค้นหาเป็นข้อมูลปัจจุบันและตรงกับความเป็นจริงในสถานประกอบการ	3.10	1.12	ปานกลาง
รวม	3.19	1.15	ปานกลาง

ตารางที่ 4.8 แสดงความคิดเห็นด้านทัศนคติของประสบการณ์และการความชำนาญ

ประสบการณ์และความชำนาญ	ค่าเฉลี่ย (Mean) \bar{X}	ค่า เบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)	แปลผล
มีประสบการณ์ในการทำงาน ERP Software มาก่อน	3.30	1.22	ปานกลาง
มีทักษะการใช้งานระบบอื่นที่ใกล้เคียง ERP Software มาก่อน	3.35	1.04	ปานกลาง
เคยได้รับการฝึกอบรม ERP Software	3.10	1.02	ปานกลาง
มีทีมงานที่ปรึกษาคอยดูแลแก้ไขปัญหาการใช้งาน	3.15	1.18	ปานกลาง
รวม	3.23	1.12	ปานกลาง

นอกจากการสนับสนุนกระบวนการการทำงานแล้ว ผลการวิเคราะห์ยังพบว่าสถานประกอบการขนาดกลางและขนาดย่อมไทยในอุตสาหกรรมการเกษตรไทยที่รู้จักและใช้ ERP Software ส่วนใหญ่มีประสบการณ์และการความชำนาญแปรผลออกมามีค่าปานกลาง แสดงให้เห็นว่า ผู้ประกอบการยังขาดประสบการณ์และการความชำนาญ ในการใช้งาน ERP Software อย่างเห็นได้ชัด ประเด็นสำคัญที่ทำให้สถานประกอบการสามารถใช้งานได้เนื่องจาก มีทักษะการใช้งานระบบอื่นที่ใกล้เคียง ERP Software มาก่อน มากกว่าการมีประสบการณ์ในการทำงาน ERP Software มาแล้ว ดังแสดงในตารางที่ 4.9

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ตารางที่ 4.9 แสดงความคิดเห็นด้านทัศนคติของสภาพปัจจุบันของสถานประกอบการ

สภาพปัจจุบันของสถานประกอบการ	ค่าเฉลี่ย (Mean) \bar{X}	ค่า เบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)	แปลผล
สามารถประหยัดค่าใช้จ่ายได้ เช่น ไม่ต้องจัดทำเอกสาร	3.40	1.27	ปานกลาง
สามารถตรวจสอบสถานะสินค้าคงคลังได้ทันที	3.30	1.22	ปานกลาง
สามารถตรวจดูตารางการขนส่งสินค้าได้	3.40	1.19	ปานกลาง
สามารถผลิตสินค้าได้ตรงตามความต้องการหรือคำสั่งซื้อ	3.05	1.32	ปานกลาง
สามารถลดต้นทุนในการจัดเก็บสินค้า	3.35	1.39	ปานกลาง
สามารถควบคุมดูแลไม่ให้สินค้าในคลังสินค้าเสียหายหรือเสื่อมสภาพก่อนการจัดส่ง	3.30	1.26	ปานกลาง
ควบคุมรายรับรายจ่ายและบริหารงบประมาณได้ดียิ่งขึ้น	3.70	1.17	มาก
สามารถจัดการให้มีวัตถุดิบเพียงพอเหมาะสมสำหรับความต้องการ	3.75	1.12	มาก
สามารถพยากรณ์ความต้องการของลูกค้าได้	3.65	1.14	มาก
รวม	3.43	1.23	มาก

จากการวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับสถานประกอบการที่รู้จักและใช้ ERP Software ทั้งในด้านการสนับสนุนกระบวนการทำงานในสถานประกอบการและประสบการณ์และความชำนาญแปลผลออกมาในระดับปานกลางทั้งคู่ แต่เมื่อวิเคราะห์ถึงสภาพปัจจุบันของสถานประกอบการในขณะที่ใช้งาน ERP Software แปลผลออกมาในระดับมาก เช่น สามารถจัดการให้มีวัตถุดิบเพียงพอเหมาะสมสำหรับความต้องการ ควบคุมรายรับรายจ่ายและบริหารงบประมาณได้ดียิ่งขึ้น สามารถพยากรณ์ความต้องการของลูกค้าได้แสดงให้เห็นว่าถึงแม้ผู้ประกอบการจะขาดประสบการณ์ ความชำนาญจนทำให้เกิดการใช้งาน ERP Software ที่ยากสำหรับผู้ใช้งาน แต่ผลที่ได้จากการใช้ระบบเป็นที่น่าพอใจเนื่องจากตอบสนองต่อความต้องการในเรื่องของการจัดการวัตถุดิบ สามารถพยากรณ์ความต้องการรวมถึงควบคุมรายรับรายจ่ายและบริหารงบประมาณได้ดียิ่งขึ้น ส่งผลดีต่อสถานประกอบการเป็นอย่างมาก ดังแสดงในตารางที่ 4.10

สำหรับระดับการยอมรับ ERP Software ของสถานประกอบการที่รู้จักและใช้ ERP Software แปลผลออกมาในระดับมาก เนื่องจากผลของการใช้งานระบบที่ก่อให้เกิดประโยชน์แก่สถานประกอบการถึงแม้จะมีการทำงานที่ค่อนข้างยากจากปัญหาในเรื่องของประสบการณ์ ความ

ชำนาญ และเห็นว่าความเหมาะสมในการใช้ ERP Software กับองค์กรแปลผลออกมาในระดับปานกลาง แต่ผลลัพธ์จากการใช้งานระบบที่ได้นั้นคุ้มค่า ทำให้ผู้ประกอบการที่ใช้งานยอมรับการใช้งาน ERP Software แปลผลออกมาในระดับมาก ดังตารางที่ 4.10

ตารางที่ 4.10 แสดงความคิดเห็นด้านทัศนคติระดับการยอมรับ ERP Software

ระดับการยอมรับ ERP Software	ค่าเฉลี่ย (Mean) \bar{X}	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)	แปลผล
ยอมรับในการใช้งาน ERP Software	3.50	1.15	มาก
ERP Software เหมาะสมกับองค์กร	3.35	1.22	ปานกลาง
รวม	3.43	1.18	มาก

4 การวิเคราะห์ข้อมูลของสถานประกอบการที่รู้จักแต่ไม่ได้ใช้งาน ERP Software ในสถานประกอบการ

ผลการวิเคราะห์สถานประกอบการที่รู้จักแต่ไม่ได้ใช้งาน ERP Software ในสถานประกอบการร้อยละ 50.00 หรือจำนวน 58 คน โดยขึ้นต้นได้ศึกษาจากข้อมูลทุติยภูมิเพื่อหาสาเหตุหลักที่สถานประกอบการไม่นำระบบ ERP Software มาใช้ ได้ว่ามีปัจจัยหลักๆ อยู่ 2 ปัจจัยคือ ค่าใช้จ่ายในการนำระบบ ERP Software มาใช้และบุคลากรในสถานประกอบการ จากการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม พบว่า สถานประกอบการให้ระดับความคิดเห็นในเรื่องของค่าใช้จ่ายในการนำระบบ ERP Software มาใช้แปลผลออกมาในระดับปานกลาง ทั้งยังให้ความเห็นว่า มีค่าใช้จ่ายในการจ้างบุคลากรมาดูแลระบบ ERP Software อยู่ในระดับมากกว่าค่าใช้จ่ายในการติดตั้งและค่าใช้จ่ายในการดูแลรักษาระบบหลังมีการติดตั้งซึ่งแปลผลออกมาในระดับปานกลาง ดังตารางที่ 4.11

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ตารางที่ 4.10 แสดงความคิดเห็นด้านทัศนคติของค่าใช้จ่ายในการนำระบบ ERP Software มาใช้

ค่าใช้จ่ายในการนำระบบ ERP Software มาใช้	ค่าเฉลี่ย (Mean) \bar{X}	ค่า เบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)	แปลผล
ค่าใช้จ่ายในการติดตั้งค่อนข้างสูง	3.36	1.29	ปานกลาง
ค่าใช้จ่ายในการดูแลรักษาระบบหลังมีการติดตั้งสูง เช่น เสียค่าใช้จ่ายในการอัปเดตข้อมูลบางครั้งคราว	3.00	1.14	ปานกลาง
ค่าใช้จ่ายในการจ้างบุคลากรมาดูแลระบบ ERP Software	3.43	1.22	มาก
รวม	3.26	1.22	ปานกลาง

นอกจากปัจจัยในเรื่องของค่าใช้จ่ายแล้วยังมีปัจจัยในเรื่องของบุคลากรในสถานประกอบการ ซึ่งแปลผลออกมามีค่ามาก เนื่องจากขาดบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถ คิดว่าเสียเวลาในการเปลี่ยนแปลงระบบงานใหม่และพนักงานส่วนใหญ่ชานานระบบงานเดิมมากกว่า ดังตารางที่ 4.12 แสดงให้เห็นว่าสถานประกอบการให้ความสำคัญในเรื่องของบุคลากร มากกว่าเรื่องค่าใช้จ่าย เพราะหากบุคลากรมีประสิทธิภาพย่อมก่อให้เกิดความคุ้มค่า ที่สถานประกอบการจะเสี่ยงเปลี่ยนแปลงระบบและเปิดรับเอาระบบ ERP Software มาใช้

ตารางที่ 4.12 แสดงความคิดเห็นด้านทัศนคติของด้านบุคลากร

บุคลากร	ค่าเฉลี่ย (Mean) \bar{X}	ค่า เบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)	แปลผล
ขาดบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถ	3.48	1.16	มาก
พนักงานส่วนใหญ่ชานานระบบงานเดิม	3.45	1.11	มาก
คิดว่าเสียเวลาในการเปลี่ยนแปลงระบบงานใหม่	3.47	1.26	มาก
ไม่มีโอกาสในการศึกษาและเข้าอบรม	3.34	1.24	ปานกลาง
รวม	3.44	1.19	มาก

สำหรับสภาพปัจจุบันของสถานประกอบการที่ไม่ได้ใช้ระบบ ERP Software แปลผลออกมาในระดับปานกลาง แต่ให้รายละเอียดปัญหาในเรื่องของ การควบคุมรายรับรายจ่ายหรือบริหารงบประมาณ ความสามารถในการควบคุมค่าใช้จ่ายอื่นๆ เช่น ค่ากระดาษในการจัดทำเอกสารของแต่

ละแผนก แผลผลออกมาในระดับมาก สำหรับเรื่องอื่นๆซึ่งแผลผลออกมาในระดับปานกลาง เช่น ปัญหาเกี่ยวกับการตรวจสอบสถานะสินค้าคงคลัง ไม่สามารถตรวจดูตารางการขนส่งสินค้าได้ไม่สามารถผลิตสินค้าได้ตรงตามคำสั่งซื้อ สินค้าหรือผลิตภัณฑ์เสียหายจากการเก็บไว้นานเกินไปหรือสินค้าหมดอายุ เป็นต้น ดังตารางที่ 4.13 และจากการวิเคราะห์แสดงให้เห็นว่าสภาพปัจจุบันของสถานประกอบการที่ไม่ใช้ระบบ ERP Software ยังคงมีปัญหาที่ต้องการแก้ไขซึ่งต่างจากสถานประกอบการที่ใช้ ERP Software

ตารางที่ 4.13 แสดงความคิดเห็นด้านทัศนคติของสภาพปัจจุบันของสถานประกอบการ

สภาพปัจจุบันของสถานประกอบการ	ค่าเฉลี่ย (Mean) \bar{X}	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)	แปลผล
ไม่สามารถควบคุมค่าใช้จ่ายอื่นๆ ได้ เช่น ค่ากระดาษในการจัดทำเอกสารของแต่ละแผนก	3.41	1.26	มาก
ยังมีปัญหาเกี่ยวกับการตรวจสอบสถานะสินค้าคงคลัง	3.40	1.23	ปานกลาง
ไม่สามารถตรวจดูตารางการขนส่งสินค้าได้	3.33	1.28	ปานกลาง
ไม่สามารถผลิตสินค้าได้ตรงตามคำสั่งซื้อ	3.33	1.32	ปานกลาง
ต้นทุนในการจัดเก็บสินค้าของท่านยังค่อนข้างสูง	3.26	1.29	ปานกลาง
สินค้าหรือผลิตภัณฑ์เสียหายจากการจัดเก็บหรือสินค้าหมดอายุ	3.33	1.25	ปานกลาง
มีปัญหาในการควบคุมรายรับรายจ่ายหรือบริหารงบประมาณ	3.45	1.26	มาก
ไม่สามารถจัดการเรื่องวัตถุดิบให้มีเพียงพอต่อการผลิตสินค้า	3.21	1.17	ปานกลาง
ไม่สามารถพยากรณ์ความต้องการของลูกค้าได้	3.24	1.23	ปานกลาง
รวม	3.33	1.25	ปานกลาง

ระดับการยอมรับในระบบ ERP Software ของผู้ประกอบการที่ไม่ได้ใช้ ERP Software มีระดับการยอมรับแผลผลออกมาอยู่ในระดับปานกลาง แต่ให้ความเห็นว่า ควรมีการจัดอบรม ERP Software แผลผลออกมาในระดับมาก ดังตารางที่ 4.14 นั้นแสดงให้เห็นว่า สถานประกอบการยังคงลังเลที่จะนำระบบมาใช้ถึงแม้จะกังวลในเรื่องของบุคลากรและค่าใช้จ่ายในการนำระบบมาใช้ก็ตาม

ตารางที่ 4.14 แสดงความคิดเห็นด้านทัศนคติระดับการยอมรับ ERP Software

ระดับการยอมรับ ERP Software	ค่าเฉลี่ย (Mean) \bar{x}	ค่า เบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)	แปลผล
ควรมีการจัดอบรม ERP Software มากน้อยเพียงใด	3.48	1.33	มาก
สนใจระบบ ERP Software	3.03	1.28	ปานกลาง
รวม	3.26	1.31	ปานกลาง

5 การวิเคราะห์ข้อมูลของสถานประกอบการที่ไม่รู้จัก ERP Software

ผลการวิเคราะห์สถานประกอบการที่ไม่รู้จัก ERP Software ร้อยละ 24.1 หรือจำนวน 28 ท่าน พบว่าสถานประกอบการมีจำนวนเจ้าของธุรกิจหรือผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับระบบซอฟต์แวร์คิดเป็นร้อยละ 12.9 และสถานประกอบการเห็นด้วยกับการนำเทคโนโลยีใหม่ๆ มาประยุกต์ใช้คิดเป็นร้อยละ 12.9 เช่นกัน ดังตารางที่ 4.15 และ 4.16 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.15 แสดงจำนวนเจ้าของธุรกิจหรือผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับระบบซอฟต์แวร์

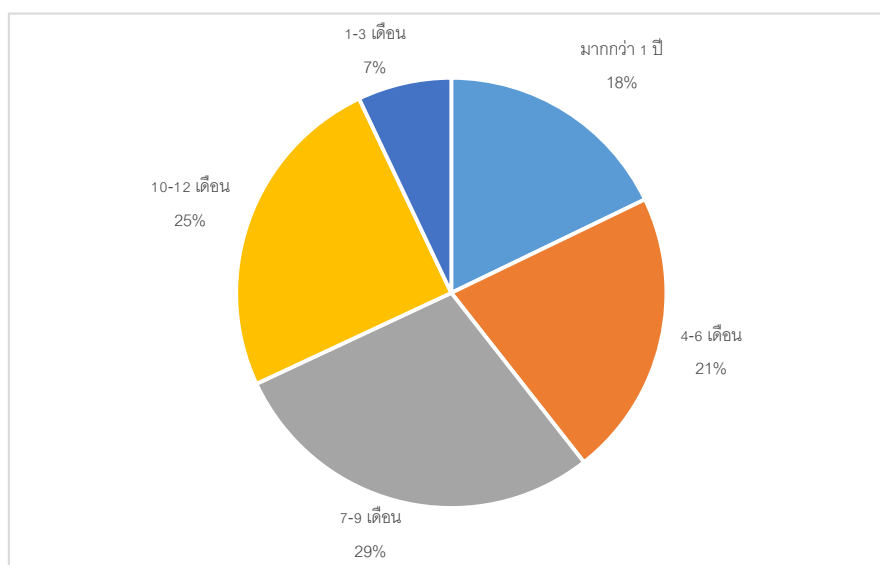
จำนวนเจ้าของธุรกิจหรือผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับระบบซอฟต์แวร์	จำนวน	ร้อยละ
มี จำนวน 1-2 คน	15	12.90
ไม่มี	13	11.20
รวม	28	24.10

ตารางที่ 4.16 แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการนำเทคโนโลยีใหม่ๆ มาประยุกต์ใช้

การนำเทคโนโลยีใหม่ๆมาประยุกต์ใช้	จำนวน	ร้อยละ
เห็นด้วย	15	12.90
ไม่เห็นด้วย	13	11.20
รวม	28	24.10

แสดงให้เห็นว่าแม้ในสถานประกอบการจะมีผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับระบบซอฟต์แวร์อยู่แล้วแต่ก็ยังคงต้องการที่จะนำเทคโนโลยีใหม่ๆ เข้ามาใช้ภายในสถานประกอบการ รวมถึงสถานประกอบการเองได้ให้พนักงานมีส่วนร่วมในการได้รับความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีใหม่ๆ โดยการให้พนักงานได้เข้าร่วมการฝึกอบรมเกี่ยวกับเทคโนโลยีล่าสุด 7-9 เดือนคิดเป็นร้อยละ 6.90 รองลงมา 10-12 เดือนร้อยละ 6.00 และ 4-6 เดือนร้อยละ 5.20 นั้นแสดงให้เห็นว่าสถานประกอบการไม่ได้ให้ความสำคัญกับการ

ฝึกอบรมเมื่อมองจากระยะเวลา เพราะมีเพียงแค่ ร้อยละ 1.70 ที่ให้พนักงานฝึกอบรมเกี่ยวกับเทคโนโลยีในระยะ 1-3 เดือนก่อนการตอบแบบสอบถาม ภาพรูปที่ 4.23

ภาพที่ 4.23 แสดงช่วงเวลาการให้พนักงานได้เข้าอบรมเกี่ยวกับเทคโนโลยีหรือระบบซอฟต์แวร์ใหม่ๆ

สำหรับสภาพปัจจุบันของสถานประกอบการที่ไม่รู้จักและไม่ใช้ระบบ ERP Software ในสถานประกอบการ มีสภาพการทำงานในระดับปานกลาง และผู้ประกอบการส่วนใหญ่คิดว่าสถานประกอบการควรเปลี่ยนระบบงาน เนื่องจากปัญหาในสถานประกอบการที่ยากต่อการควบคุม เช่น ต้องการควบคุมรายรับรายจ่ายในสถานประกอบการ ต้องการลดต้นทุนในการจัดเก็บสินค้า ต้องการพยากรณ์การผลิตสินค้าที่ถูกต้องและแม่นยำ และต้องการที่จะตรวจสอบปริมาณสินค้าคงคลังที่เป็นปัจจุบันและตรงกับความเป็นจริงแปลผลออกมาในระดับมาก ดังตารางที่ 4.17 แสดงให้เห็นว่าสถานประกอบการที่ไม่รู้จักและไม่ใช้ ERP Software มีปัญหาที่สามารถแก้ไขได้โดยการนำระบบ ERP Software มาใช้เปรียบเทียบได้จากคุณสมบัติเบื้องต้นของ ERP Software เพราะการวางแผนทรัพยากรทางธุรกิจขององค์กรโดยรวม มีการพัฒนาไปสู่รูปแบบโปรแกรมการวางแผนทรัพยากรทางธุรกิจขององค์กรโดยรวมแบบสำเร็จรูป ซึ่งเป็นซอฟต์แวร์ประยุกต์มาตรฐาน โดย โปรแกรมการวางแผนทรัพยากรทางธุรกิจขององค์กรโดยรวมแบบสำเร็จรูป มีหน้าที่รวบรวมส่วนประกอบทางธุรกิจต่าง ๆ เช่น งานวางแผน งานผลิต งานขาย งานทรัพยากรมนุษย์ และงานบัญชีการเงิน ระบบขายหน้าร้าน แล้วเชื่อมโยงส่วนงานต่าง ๆ เข้าไว้ด้วยกัน เพื่อให้มีการใช้ข้อมูลร่วมกันจากฐานข้อมูลเดียวกัน ดังที่กล่าวไว้ในบทนำ

ตารางที่ 4.17 แสดงความคิดเห็นด้านทัศนคติของสภาพปัจจุบันของสถานประกอบการ

การไม่รู้จักและไม่ใช้ ERP Software ในสถานประกอบการ	ค่าเฉลี่ย (Mean) \bar{x}	ค่า เบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)	แปลผล
สถานประกอบการของท่านต้องการคิดค้นผลิตภัณฑ์ใหม่ๆ	2.93	1.56	ปานกลาง
สถานประกอบการของท่านมีปัญหาในการควบคุมการผลิต สินค้า	3.25	1.43	ปานกลาง
ต้องการที่จะตรวจสอบปริมาณสินค้าคงคลังที่เป็นปัจจุบัน และตรงกับความเป็นจริง	3.43	1.40	มาก
ต้องการลดปริมาณสินค้าคงคลัง	3.04	1.50	ปานกลาง
ต้องการลดต้นทุนในการจัดเก็บสินค้า	3.54	1.45	มาก
ต้องการการพยากรณ์การผลิตสินค้าที่ถูกต้องและแม่นยำ	3.46	1.55	มาก
ต้องการควบคุมรายรับรายจ่ายในสถานประกอบการ	3.61	1.45	มาก
ต้องการเข้าถึงข้อมูลต่างๆ ภายในสถานประกอบการ	2.93	1.56	ปานกลาง
ต้องการบริหารคนและเวลาให้เกิดประโยชน์คุ้มค่าในการจ้าง งาน	3.11	1.71	ปานกลาง
ต้องการระบบซอฟต์แวร์ที่ทันสมัย	3.25	1.69	ปานกลาง
คิดว่าสถานประกอบการควรเปลี่ยนระบบงาน	3.75	1.29	มาก
รวม	3.30	1.51	ปานกลาง

6 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สรุปได้ว่า สถานประกอบการที่รู้จักและใช้งาน ERP Software ทั้งขนาดกลางและขนาดย่อม สามารถเข้าถึงข้อมูลภายในสถานประกอบการได้อย่างรวดเร็ว โปรแกรมทำงานได้ง่ายและสะดวกต่อการใช้งาน ข้อมูลที่ได้เป็นข้อมูลที่เป็นปัจจุบันและตรงกับความเป็นจริง

เนื่องจากผลของการใช้งานระบบ ERP Software ก่อให้เกิดประโยชน์แก่สถานประกอบการ ถึงแม้ผู้ใช้จะต้องมีพื้นฐาน ประสบการณ์ ถึงจะใช้ได้ดี แต่ผลการวิเคราะห์สำหรับระดับการยอมรับการใช้งาน ERP Software พบว่า สถานประกอบการทั้งขนาดกลางและขนาดย่อม ยอมรับให้มีการใช้งาน ERP Software ในสถานประกอบการไม่แตกต่างกัน

สรุปได้ว่า ผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดย่อม ให้ระดับความคิดเห็น เกี่ยวกับค่าใช้จ่ายในการนำระบบ ERP Software มาใช้ในสถานประกอบการไม่ต่างกัน หมายความว่า สถาน

ประกอบการทั้งขนาดกลางและขนาดย่อม ให้ความเห็นตรงกันว่า นอกจากค่าใช้จ่ายในการติดตั้ง ERP Software ที่สูงแล้ว สถานประกอบการยังต้อง เสียค่าใช้จ่ายในการจ้างบุคลากรมาดูแลหลังติดตั้งระบบ รวมถึงค่าใช้จ่ายในการดูแลรักษาระบบ อีกด้วย

นอกจากค่าใช้จ่ายแล้ว บุคลากร ถือเป็นสิ่งสำคัญสำหรับสถานประกอบการ ที่คิดจะนำระบบ ERP Software มาใช้ เพราะสถานประกอบการทั้งขนาดกลางและขนาดย่อม ให้ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับบุคลากรไม่แตกต่างกัน หมายความว่า สถานประกอบการจำเป็นต้องมีบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถเฉพาะด้าน เพราะพนักงานส่วนใหญ่ชำนาญระบบงานเดิม รวมถึงไม่มีโอกาสได้รับการศึกษาหรือเข้ารับการฝึกอบรม โดยมีผลต่อระดับความคิดเห็น สำหรับสถานประกอบการขนาดย่อมมากกว่าสถานประกอบการขนาดกลาง ซึ่งแปลผลออกมาในระดับมากที่สุด และระดับความคิดเห็นของสถานประกอบการขนาดกลาง แปลผลออกมาในระดับมาก อาจเป็นเพราะ สถานประกอบการขนาดย่อม เป็นธุรกิจเล็กๆ ไม่จำเป็นต้องใช้ระบบงานที่ยุ่งยาก ใช้เพียงแค่ Program Excel ก็สามารถเก็บรวบรวมข้อมูลได้

สำหรับสภาพปัจจุบันของสถานประกอบการที่ไม่ได้ใช้ระบบ ERP Software ของผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดย่อม ให้ระดับความคิดเห็น เกี่ยวกับสภาพปัจจุบันของสถานประกอบการไม่ต่างกัน หมายความว่า สถานประกอบการที่ไม่ได้นำระบบ ERP Software มาใช้ มีปัญหาในการควบคุมรายรับรายจ่ายหรือบริหารงบประมาณ โดยไม่สามารถควบคุมค่าใช้จ่ายสิ้นเปลืองอื่นๆ ได้ เช่น ค่ากระดาษในการจัดทำเอกสาร มีต้นทุนในการจัดเก็บสินค้าค่อนข้างสูง มีปัญหาในการตรวจสอบสถานะคงคลัง ไม่สามารถผลิตสินค้าได้ตรงตามความต้องการ ไม่สามารถพยากรณ์ความต้องการของลูกค้าได้ เป็นต้น

ถึงแม้จะรู้จักระบบ ERP Software แต่ยังไม่นำระบบมาใช้ในสถานประกอบการนั้น อาจเป็นเพราะอยู่ในช่วงของการตัดสินใจ หากสามารถเพิ่มทักษะและประสบการณ์ความชำนาญให้แก่พนักงาน เพื่อลดค่าใช้จ่ายในการจ้างบุคลากรมาดูแล โดยส่งพนักงานไปอบรมให้ความรู้

สรุปได้ว่า ทั้งสถานประกอบการขนาดกลางและขนาดย่อมของไทยที่ผู้ประกอบการไม่รู้จัก ERP Software มีผลต่อระดับความคิดเห็นไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ แสดงให้เห็นว่า สถานประกอบการขนาดกลางและขนาดย่อม ให้ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาต่างๆ ในสถานประกอบการ ที่สถานประกอบการต้องเผชิญหน้า และระดับความเห็นเกี่ยวกับความต้องการที่จะแก้ไขปัญหา ซึ่งเป็นปัญหาที่เกิดจากกระบวนการทำงาน พบว่า สภาพปัจจุบันของสถานประกอบการ